

Z8°540
IC

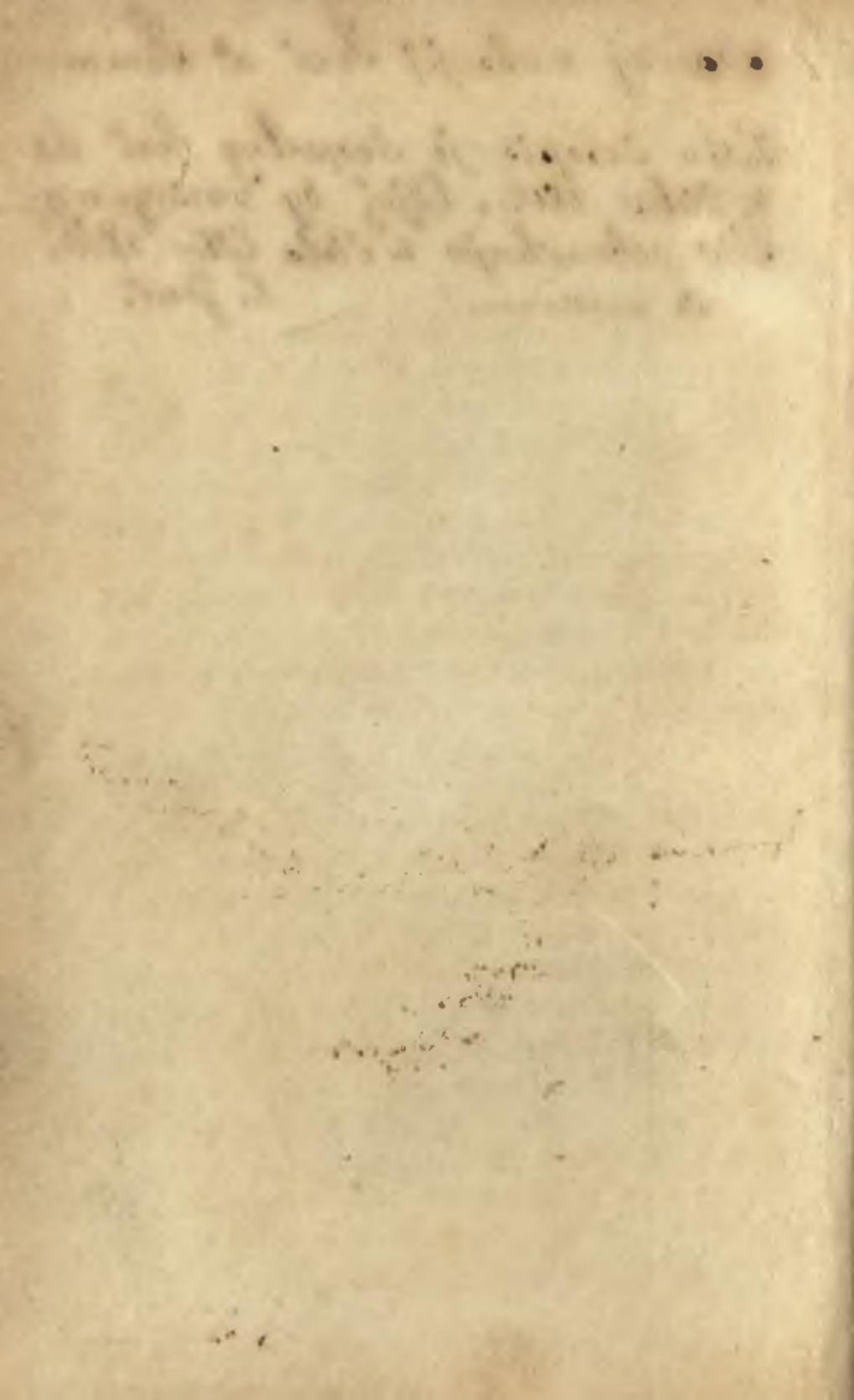

Matica srbská Ženč a Sommer.

Tuto časopis je dospatný hač do
4. čísla 1812, když by zakázany.
Tola počítává 1. čísto leta 1810.
K mohutné!

K. Ženč.

Pschipowedanje jeneho noweho heriskeho Mjehacznehopisma.

Schickim Sserbam budje psches to kvedjenju
czinsene: so budje, wot prjeneho Dnja nowehu
Ljeta 1809, a tak na prjenim Dnju kojjdeho
Mjehaza psches zyle Ljeto, jene heriske Mjehacz-
nepisno wohndakane, tym Napismom: „Sserbi-
ki Powedar a Kurier. Je ne Mjehaz
czne pismo, schickim Sserbam k Trjebo-
nosti.“ Ton Powedar budje wobstrijecz schle-
ko, schetoz je temu Ejlowilej we jeho zyolem zliven-
ju wuzitne, dobre a mjerowanjahodne; ton Ku-
rier pak, kiz budje tym Powedarjom stowar-
scheny, budzjekojdy Mjehaz te na snowische wedzen-
jahodne Podalki szewicz, kiz su we Wotpoladan-
ju Wojny a Mjera tych a tamnych Krajach prjot-
panelo. — Be jenem Pismi kiz je Ljetha po Mar-
cini, wohnpschinsko, tym Napismom: „Ka k
budje wordokacz?“ a kiz je we Budeschini
pola J. G. Deukl krostaczu, je te Pschipowedanje
na drobnischo rospowedane; jow jeno hiszczzen
tak wele: so budje tajke Pismo wjeszje slosj dobry
Wuzitk we Sserbowstli mjezd, a so budje wam
lubi Sserbio! cezame tak tunjo do Rukow date-
so, dyz so nje korsi Ssu hodi si enoczicze, a hebi jes-
ne komadzie wosmecze, da budje sledom Nowy
Penes sa Mjehaz aby Ssieberny Krosch sa zyle
Ljeto na jeneho pschliudz; pschetoz kojdy Kruch bu-

dje 2 Kroschki koschtowacj, a schtuž so hacj do
Hod somnu sryczi so ze je zyle Ljeto' bracj, ton je
hischzen tunischo dostane; a to budje mož tolla
kojjedj na to wojicj, hacj je runje cjeschki Ēzaſ.
Woſebje budje kojjedj herſki Wucjer a Rychtar,
aby schtuž widji so je te Wotpoladanje dobre,
nuejeny, so by zyl ſebi dacj naleszjane bydž, koſame
pomhacj roſchjerecj, tak so bychu we kojjdej Omajns
njetotre Heremplarije nuzwedjene bydž imold.
Zemu kiz a ſtomadzi, te pſate nawdate worduja;
tejz netrebaſa prede placjene bydž hacj dyz budje
pot aby zyle Ljeto nimo.

Tulej Proſtlu hishczen ſmicej horſe wottemnje,
menuſzy: wiſmicej ſebi tak wele Kwilje, a wopos
kaſajcze ſej beſobu jeden druhemu tu ſubosz, a
daſcje tulej Paperku wot Rychtarja Gruhod' Gru-
hodej, hacj ſak po Wzy wokolo Rychtarej
pſchindze, so pſches to kojjedj ſhoni te dobre Wot-
poladanje kiz wam pſchipowedane worduje ic.

Jan Gottlob Deuka,
Gawojer teho tu pſchipowedaneho Piſma:

Serbi

P o w e d a r

a

R u r i c k.

Zene

M i e s a c z n e p i s m o,

schickim Serbiam Erhebnossi.

Prjeni Krush.

Prjenje Ljeto 1809.

Januarius, aby wulki Rosch.

Matica
serbska

We Budyschini,
sakojene a wohndate
wot

Zana Gottlob Deuff

We Lubiju,
cijishejane
pole

Zana Kristion Schlenkarsa

P r e d e r y c ğ. L u b i S s e r b j o !

Psches tu te Pismo, kiz budze koszdy Mjehaz jedyn Kruch pol Bogena kylne wohndawane, budza wam jene Knihy do Nukow padate, skostrychz budzecje wy, niz jeno schitke wzajne Podatki kiz so we Sswjeczi stanu shoniecz; ale tejj wojskowe schelki wulki hospodarski Wujite snich czerpacz moz — Moje Wotpoladonje je sawjernje hamolutsz to: so by tejj te Serbowstvo, kajz druhe Lud y, wjaze Roshwjetlenja dostalo. Ton Gruunt (te Dno aby Spoczak) temu zu ja psches tu te Pismo sapolozic, kah so pomni druhiv pschindu, kiz je lejjo newostaja. Na wami moji Lubi! je pak wone tolla hamolutszy lejzane, haetz wy wo to rodzieze pschezo roshwjetlenschi wordowac, aby niz. Britanska (England) a Franzowska ma jeniczzy sloju Wulkosz temu dzakowac, so tam ton Niski kajz ton Wozoki Zastonki lasuje. — Moja Prostka je tehodla jeniczzy ta: so yli tu nepschistojnu Pschivseru a Pschislowa swasich Wutrobow wukserenicz, menujpy: ach, ja nimam Kwilje, schto to pomha, ja mam se Starem czinicj voss, a teho runja. Schtoz je njek

Stare, to bje teſſi nſedy Nowy; a dyz bychu
wot spotzatka Stworenja teſlei Myſ je ſchij
Ludzo byli; a ſtoj Rosom pſchezo bolje wujas-
nicz nochzeli: da hiſchi ſen bychmij my njecklej
Ejſach wokolo czahali a zoldzie ſydi kajz na-
ſchi Wožojo. Ktому pak ton Ćzlowieč neje
narođene, ale won dyrbti ſo ſtaſnie prozo maež
kaſ by Ruzwidjenſa połniſhi a tjepeſhi mor-
domał, a woboſe, Roſſaſnenje a Poljepeſhos-
wanje nimaſa żane druhe Mjesy, hac̄ tu Ne-
ſkonečniwoſi. To je Wohla teho Verschneho
a koſzdej Parſchony Pschiſkuſchnoſz. Ton
Wjeczny necha ſo by Ćzlowieč ton Punt (to
rjeſka ton kufk Rosoma) kiž je ſemli won ho-
budzjelik, ſarebał kajz tamny Wotroezę, Matt.
25. v. 25. a ſej myſlit: je kajz je, budze kajz
budze. To je hubene Stworenje, kiž jow na
Semi ženje žanu Schtundu Pow ſelenja niſež
nemože! Mje, my dyrbimy ſronianje, koſzdy
tač wele hac̄ ſamjoje, pomhač tu staru Nep-
ſchitoſnoſz wotpołożiſz a ponjo Ćiaſzej ſobu
dale hiež. Budza Ludzo taſiŋ kajz ſej Prawo
a Natura žada: da budze dobrý Ćiaſz; my ne-
budzemy wſazy praſic̄: „kaſki je to hubeny
Ćiaſz!“ — Moje wutrobnne Wintſchowanje
je tehoodla te ſo bychu ſchij ſeržy Wucjerjo
a Rychtarjo te dobre Prjotkwoſacie ſomhači
roſchjerec̄, tač ſo bychu we koſzdej Gmeſni
njeckore Kruchi nužwedzene wordowale. Schak
tolla prohe teſſi nebudzež dwaj Kroſchki ſa
Mjeszaz, to moje tolla knajnenſchemu ton aby
tamny, aby njeckosi ronadzie ſa ſo majež; mone
budze wſazy Wuzicka pſchinesz, hac̄ ton Woh-

dalk wuczini. A hishczen, schtuž hacž i Žufram
kemu pschindje prajicž, so je je zele Žeto bracž,
ton je hishczen tunischo dostenje, a netreba
predy plaujicž hacž dñž se pot, aby gýte Žeto
nimo. — Raszle zyt ja Wschelje mſecz dñž bych
widził, sa ta Proja kiz týrbi na to wazena
wordowacž, we Sserbowstli nej podarmo by-
la. — Sserbski Ludo! nestes schak hej ham we
Eswjetli, ale nakil twoje Bucho tu temu Pschit
wolanju; smi te Pišmo lubje a bohacze do
klosich Domow horje, a spytuj to ežinicz schtož
budž wtymkaem pokasowane: da ja sa-
wysze wjem, ty ho facž nebudzesch. Bole
budzecze me my, cjeszeni herzny Bratſjo a
Sotry! we mosim Prjortwacju podeperacž,
a wjazy budze teho Pišma wortajeneho: redlis
sche wone pscherzo budze, a messcha Proja budze
ho nanje wazicž moj. — Moje Eslubenje bu-
du ja njeszie dzerzecž, to budze kojdy ſhonicž
kiz moje, sa zylt Sserbowstlo wujirne Prjort-
wacze zapicž nebudze! —

Jan Gottlob Denk a.
Wobydlenjom w Budyschin, rybowej
Hassy, pod herzkej Zyrkwoju,
Numer 456.

My ženy da tu te hasche nove Pižmo ſtati
Praschenjom ſapoeječi: Oy, dje a wot Roko
maja Sſerbjo hvoj Capocjat? Aby: Die
ſchto muje herſka Schlachta hem?

Switke ludi aby Schlachty, haj kozdy Dom
budze, aby može ſchtemej uſchijutane vydzi, fiz
ma Koren, Sdonk, Wotnohi a Hatojki. Njetiſi
ſki Sſerbja we Sakbonſtej ſu jena Halosa teho
wulkeho herſkeho Schtoma; ſchecu je ton Sdonk
aby Koren herſkej Schlachty; to tjeck: tyc
Sſerbow Čijedow wulkih Čijedow Čijedow wul
ki wulki wulki Čijed? aby Sſerbow Wož? —
Ton najmedsi Soyn Noachowiy, Japhet, je ton
ſame wot kotreho; je herſka Schlachta wojschla,
a fiz ho hishcjen hacj do dzenhniſchego Dnja
njeshto wot tejšamei we sakbonſkim Kraleſtvi ſdjeru
zale je; a we kotrej tejj woſebne Pocžinki wotpoc
cjuja, jeno wubudzene dyrbja bydž; tejj je ta herſ
ka Ryež ſama na ſehi jata woſebna, jeno Schko
da, ſo neworduje woſoko dosz wajena, ale ſo
pſchezo bole a bole roinadu ſchrje; na Mjesto ſu
dyrbjalaho bole a bole cjiſciči; a redzicjrc. Wot
Japhatowych Ssynow ſu potom ſchelke ludi na
ſtaly, pſchelasujcje ſej t. i o. Stan 1. Knj. Mojs.),
bes tymi je Gomer, wot kotreho ezi Komari ſa
dy kaspiskeho aby czorneho Morja hem pſhindu;
Thogarma, jedny Ssyn Gomera, budze wot D.
Luthera we ſlojim Pižmi (Randkloſſe) tyc
Sſerbow Sdonkejnyan (Stammvater) menowa-

ne taj piſche: Gomer a Thograma jeho Ssyn
ku cji Eſerbo, pschetož na turkowſkim Dwori
šo ſerbi ryczi. (pschichiddnem Kruschi budže počas-
ne, wot cjoho te Meno Eſerb, aby Eſerbo ſem
pschindze.)

Wedžiwosz, tak moze ſo ſchelke Warenje jako,
Roch, Kruhy a t. runja horſy mjechke a der-
jeſtłodzjaze ſwaricž.

Schtuz je ſchelke Ewarenu Płody (Zumisu)
lytje, a tak ſwaricž ſo dobre ſłodzenje (Schmalz)
Dostanu: ton cjiſ pschi warenju tychamech nje-
vje tak wele kajz na pohr konzow Noža dje (Mes-
ſerpižen) wot teho:

Sal tartari. (po njemſkim rjeka): reines
Pflanzen - Augensalz.

do Hornet'a, kij je kojjdej hoptye tunjo ſdo-
ſtezu. Warenje, kij dyrbí ſo hewak z aby 4
Schtundž waricž, ſo ſa pođra, aby knajdljefches-
mu ſa dwie Schtundži ſvari, tak, ſo Warenje ſtej
Eſelu warjene ſo kojjdy Čiaž jedynmeltak bryſch
nje warci hač bes cejſamej. Jeno dyrbja taſke
Płody, kij ſtej Eſelu warjene wordnja, wet ſchit-
kich ſniwych Thelow wuredzene wordowacž, dokelž
ta Eſol te ſnile ſłodzenje powoſchi aby wusbjenje.

Mloko, kij hizom je trochu kisale, da ſo ſtej
Eſela bes Ewerenja wotwaricž. Haj, dñz hizom
je Mloko pschi Wohensu a ſo raczkuje: da te
Raczki ſaſo roſno bu, dñz ſo kufk wot tej Eſel-
je nuž cijſnje, a te Mloko ſo wotwari kajz bydž
dyrbí.

Dnrbni. To je wjeszje wożebne Srankanje sawschje Höspoh a Kucharki. Sprytaſcje to cžinicj, da budzecje widzicj, so ho ta Wjez sawjeszie tak ma. (We psychichodnym Kruschi, ja Mjeſčaz, budze wo- piſane: tak može ho Mloko we kjeczi, tej naſ- wetscher Hjezyn, gor na Sſtonzu, we Vyšku a Rimanju, na Lydzen wokolo, hłotke ſdjerzecj.)

Mowa ſrankana žalba, fiž je Pruhu wot ho dala,
tak može ho nawschelke Waschnje, ſkropom
aby ſ Wohensom spaljene Blaze lochzy a
rueſje ſahojicj.

Rosrybuſcie bryſchne Šemſtej abloka (Erd-
äpfel niz Erdbirnen) na Truwacžku, roſtruwaſcje
Krydu a lincje do tej Wjezow njeschto Ljenowe-
ho. aby Lahnowoliſa ſo te z Wjezyn kojj Woſmuž
worduja. Je ho to ſtalo, da położcje to ſlapku na
ton spaljene Blak, a wobnewcze toſzame dys a
dys, da budze borsy Položenje teho Bolenja cžucj,
a Šahojenje teho Wobſchodziſa može ho wjeszje
koſjdy nadzecj.

Dnji njeſkoho Suby bola, tak ſo ſu ſpredja proſ-
ne, da teſej Krepki wjeszje pomhaſa:

R.R. Gueuac, Vol. Cantharid. Opii. Ecc. aa 3
j j. M. S.

Ruſk Schtomiazej wolny (aby Balmi,
Baumwolle) ſtymi Krepkami womaczane a do te-
ho proſneho Suba położene, to njeſkotre molje, ſa
pot Dnia wobnowene, budze te Bolenje ſa njeſko-
tre Ćjaž tak prejci woftaci, ſo ničzo wjazy wot
te.

ſehoſameho czucz nebudze. Te Krepki ton Sub ſ Korenjom ſoluſa, zane Wolenje nepſchindze wja-
zv do neho, wone moze ſo nanjon ſaho kuſacz kajz
dy predy, a te wohidne Suby wo hnitorhanje
psches to, motwobroczene worduje. Ja ſym to
ham na ſebi ſbonik, a to moze wjeszje kojjdemu,
kohez husto Suby boda ſara ſpodobne bydž. —
Te Krepki ſu kojjdej Hoptnje kvoſtaczu, ale niz
tunischo hacz ſa dwaj, aby ſa 4 Sſljeboſny.

Praſchenja.

Schtu bje ton Prjeni fiz Schtomu ſadzesche?
Te Wotmolwenje budze we psichodnem Krug-
ſchi prajene. Schtuž pak mi te Wotmolwenje
naſprede hacz kprjenemu Onju maleho Roschka
pschindze prajicz; ton doſtanje ton nowy Kruch-
darmo, a jebo Meno budze Czeszje dla ſobu czisch-
czane, ſchtu je conſame byl kiz je na conſame wot-
moſvicz mol. We Biblijji je knamkanju. (Kn.
Duchomni ſsu wusankneni.)

Njekl zemy da ſo tejj wot teho najnowiſcheho
Czocha Pedaſkow roſryczeč, ſchto ſo na tej mulkej
kuſoſtej ſemi we tych a tamnyh Krajach, ſbliska
a ſdaloſta wazne a mjerkovaljanobne Iſtanje, a to
zemy my we kojjdym Kruschi cjinicz pod tym
Naplſhem:

Kurjer.

K u r i e k.

Schponska je we noschich njetsischich Dnijach kon Kraju, na kotrejž su zyteleho Sswjeta Wocži slojene. Napoleon I. Franzowski Kejzor, Walski Kral, Schuzar teho Khajnswojska, ton najwetschi bes ſmertnymi Dzjeckimi fiz dy Sswjet widzische, ton ho tam tež na Berschku ſlojeho Wojska nameka. — Komu neje snajobne te wjecj. neje mjerlowanjsahobne Komadupschindženje reju dweju Kejzorow, schyrjoch Kralom a wjaze dyžli 30 Fierschtow ic. we Erfurcji fiz i z Dnjom, menižu wot 27. Sept. hacj do 34. Oct. 1808 warnowascha. Sd. což je tam wuczinkane wobrowate, to hisczeni hacj do dženžnischego Dnja neje bes Lubži pschischt. Naſskerje lſu ejl wožožy Werchojo te Sbojje cyłowskej Schlachtu psched ſobu mijeli, dokelž je jedyni ruzowski a franzowski Kuſter s Erfurca do Britan'skej (Englandſkej) wozpoſlany, we kotrejuž Listach je wjeszje te Gliczenje k Dolhemu a wobstajnemu Mjerez ſchitkich semſkich Ludow wobschijate bylo, wot czoħaz pak hacj do teho Wokomiknenja žana mulka Nadzijsa moſche wostala neje. — Tak doſko hacj bjechu eſt Werchojo we Erfurcji ſjenoczeni, da bo we Schponskej te Płomjo teje Wojny psches Sczwanje britanskeho luda we ſlojim zytem Horenin ſapali. Dyle Kraju, kojžda Weſt bje polna Rebeliona aby f Psheczewenja. Wele ſtom Franzowskich Byrgarjow fiz bjechu we Schponskej hizom za haj psches qo kjet ſloje Wobydlenje mijeli, buduć

Woe

wpt teho schponskeho luda na jene žalosne Waschnje skonzowani, a to dalje nicjohho dla, hac̄ so bjechu s Naroda Franzosojo. Haj samo schponskim ludzom, wosokim Knežim ho lepe nejndzische, fiz bjechu jeno trochu na franzowski Wok smyšleni. Boni buchu do Jastkow cziszeni, po Čazku, dyž bh̄ ho jim wusdalo saho wohn wuschleprowani, a na pol morwi sabicži. Miz doss na tym, bjechu nječotci bes nimi wordewali do Nahoth wuschlefan, tajzy sich žonam a Djecjom ipschineženi a tam psched sich Wočjemi na Čazgje rošubani. Nječotrych pak hifczen bjechu potom te na pol morwe Čjelo po Habsach hac̄ do Smercie schleprowali potom tež na Kruchi rošubali, slovu na gerdzi tyknjenu po Mjesji wokolo bjehal, a naposlett scho romadzie spasili schitke Kruchi čłowskeho Mjasa, a teho runja. —

To Napoleon wedžische. Bon wsia tehodla štoku Rejju s Ersurta na 14. Oct., pschindze na 19. Dnu do Parisa, wobstara tam schelke wazne Wjezny, rejzowasche ton 29. Oct. s Parisa, a pschin-dze ton 3. Dzen Nov. do Bayonne na schponskich Mjesach. Schpanijerjo hijom bjechu psches franzowi ke Mjesy pschinschli, a te Mjesto Perpignan we Franzowskej wobleneli. Ale kajz Napoleon k študemu Wojskej ton 4. dzen Novembera pschindze, pa smolom schitko hinajkschi Kod dostia. We tym Mjehazu Novemberu ſu bes tym franzowskim a schponskim Wojskom schelake Bitwy dzerzane wordawale, bes kotryml bje ta najwetscha pola teho Mjesta Lüdela na 23. Novembera dzejz 4. lawsend

tawsend Schpanijerjow na Blaku lejzo wosta;
 312 Weschich a z tawsenty Gmen ludzi bud u po-
 paneni tejj subidu czi Schponszyn 7 Khorejew a
 30 Kanonow, Franzosojo mjejachu jeno 60 Mord-
 wych a 400 Wobschodzenych. Schudzoni Fran-
 zosojo doknudachu. Sjenem Sklowom: Napo-
 leon je na Verschku slojeho 400 tawsend hylneho
 Wojska te 194 tawsend Mužow hylne Schponske
 Wojsko sa jedyn Mjeszaz zylje hohrjesbenył, to
 rjeka: njeschto sabit njeschto Tate wsak a te svelk-
 ne roszproschil, tak so su Franzosojo te wożebne
 Mjesto, tych schponskich Kralow Szydło, Madrib-
 ton 4. Dzen Dezembera wobhadzicz moli, a tak
 tu Wutrobu teho schponskeho Kraja hizom nuz-
 wsali. Lajtelej Skutki su sawieszje kwobdziwan-
 ju. 56 tawsend britanskich Wojakow (Englendar-
 jow) rjeka so dyrba we Schponskej so namekaczy
 cym żanym Pomozy; ale Franzosojo hishejzen
 żaneho Muža wot nich widzili nejsu so by so
 bes tymi Schpanijersami namekaczy.

Skoro scunje tajkim Sbozom kajz Franzosojo
 we Schponskej, tak su Ruszejo, (aby Moschko-
 wicarjo,) se Schwedu we tym lječzi 1808 Wojs-
 nu wedli. Hizom z. Dzen Meje Schweda tu wo-
 žebnu Twerdziszu (aby Veskonku) Sweaburgsu-
 bi, kiz je tak ważna a swerda, so budże połnoznišče
 Gibraltar menowana. Tam Ruszejo wele tawsend
 Puntow Pulvera, 1000 možasnych a 800 že-
 lesnych Kanonow, 7 Schisow a 100 wulich Czo-
 mow ic. namekachu a wsachu 4000 Schwedow
 Tatyh. Wet teho Cjasa su potem te zgla lječi

— 8 —

a Nasymu schelle Witwy spschenjenjachym Ebos
jom bes nimi prjekpanelo, tollo fu Rugojo psche-
zo bole a bole do Prjetska so sciszezelj; haez nietk
ia najnowischa Powesz stamneho Kraja tu Waz-
nosc snajobnik ejini: so fu Schwedojo, sažo po
hencj zylje pschjeracej Witwi, ton zyljy Finnland,
kij je skor 200 Mil dolhl a rejz nimali tak sdje-
roki, a hischezen Kruch schwedzinskeho Kraja sudj
rej Rjeki Remi, Moschkowitarjam rumowali, a
na cajte Waschnje fu Schwedojo sloju zylu jitnu
Komoru subili; a to je so stato na 19. Di. Ju No-
vembera 1803.

Bramborski (aby Pruskli) Kraj fu Franzes
sojo te prjenje Dan Dezambla 1808 ejissje wu-
rumewali, haez do njekotrych tawsend Muzow kij
budza tych Twerdzisnach Schettini, Kistrini, a
Glogawi tak dolho stejo wostarz, haez budza te 17
Millionow Tholerjow, kij hischezen je Brambor-
ska na Franjowsku winsta, sapłacjene.

We Konstantinopeli staž sajndjene ljetu, wo
4 Mjesečaze rošno, dwaj turkowskej Kejjoraj skon-
zowanej. Na kajke waschnje a czohodla so to sta-
lo: budje we pschichodnym Kruchi skrotkim wo-
pihanie.

Pomjerkowanje. Sadzjetanja dla je ton prjeni
Kruch tu ceho Pisima Lydzen posdžischo hot-
towym wrobowat haez kajz bje šlubjene; njek
pak budje pschichodnje kujdy prseui Dzen, we
Mjesečazu nowe Kruch pola me we Budyschin
Wostaczu. Jan Gottlob Deuka,

Sserbki

P o w e d a r

a

R u r i e r.

Gene

M j e s a c z n e p i s m o ,
schickim Sserbam k Erjebnoszi.

Druhi Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.

Februarius, abn maln Rosch.

Wat czoho ma ton herzki Lud te
Meno Sserb, abn Sserbjo?

Tejj bje we predawshim Kruschi prajene, so
ju wot Zophatowych Ssjnow schelke Ludy nastali
(i. Kn. Mos. 10 Szw.) wot kotrehoz tejj na-
sci djenjalschi Sserbjo hem schtomuja: da je po-
tom; pschi tym wulkim Rosproshenju teho Luda
jedyn Ehel (Dzjel) tehoszameho skoje Rejjowanje
wot Asiskej wohn (kotryz Kraj wot nas, kiz my
we Ajropejskej bydlimy, k Manju lejzi) pschezo
bolje k Weczeru wsl, hacj jo so potom we Ser-
viskej

B

viskej twerdzje synyf. (Serviska, kiz njetk po jenym Wistajenju rusowskeho Kejjora sajo Serbisca rjeka, bje hishczen tedyml jora reele wetscha. Dzenhniſchi Dzen je hishczen ton Kraj 920 roſchkojtych [] Mil wulki, a rachnuje 960 tawſend Webydlerjow. Serbisca, wot nas rachnowane, fady Hungerskej na turkowskich Mjesach, hedza Slavoniskej, Bozniskej, Dalmaziskej, Albaniskej, Romaniskej, Bulgariskej a Walachowskej lejzi.) Delhi Czaz potom jedyn Thel teho Japhatoweſho Symenja ton Serbiski Kraj webhejdzichu, hacj ho woni wot Czaza kCzazej pschezo bole a bole pschisporichu, a sajo jedyn Thel tychzamich steſho Kroja ſloju Diejzu pschezo bole kWeſzelu wsachu, kotrež Blaki tedyml hishczen neſſchu tak jara ſudem pschepelnene; hacj tejj got hacj do Sakskej pschindzechu, a ho po dolhich Wojnach tejj tu twerdzje synechu; a dokelj woni se Serbiskej pschindzechu: da buchu woni Serbjo, a po Czazu Eserbjo menowani, kajz hishczen dzenhniſchi Dzen rjekaja, a to je ton Grunt wot czohož te Meno Eserb aby Eserbjo hem pschindze. (We pschichodnem Kruschi budze pokasane: dy ſu Eserbjo do hohnej Luziskej pschinschli.)

Wedzilwosz, kaf može ho Młoko we Ljeczi, dy
by runje na Słoneczku we Byſku a Riman-
ju wotwodzite ſtalo, na Endien wo-
koło ſtoike ſdzerzecz.

Boc Krijena wottzenena Wode, ſylnu blar
chowu

choru žlzu do mjernej Rann Mloka sinjenu, ta
ćzini ton Džiw, so Mloko dolhi Čjaš newokishnje.
Wona je na te Waschnje Pruha cjinena, a da je
šo pokasalo, so te stej Wodu snijeschane Mloko šo
we pšowych Dnjach, na frej Łosći, pschi hustych
Kimanjach, 6 Dnjow dolho nepschemjenjene, to
rjeka, dobre sozeržale je, tak so druhe podla steja-
že, stej Wodu nenacjinjene, bes iym Čjašom hlo-
žom ſmerdžesche a nijesche. Tejj je ton Wujitk
podla, so žana Mucha do rafkeho pschesadzeneho
Mloka nejndje. Tehorunja tejj to kSmjetani
ſbferanju nitscho neschkodži; a napoſletk tejj ſo
netreba ničtu bojecž ſo te Mloko psches tu Wodu
ſnanſ nedobre Šlodzenje ſa ſobu ſowostaji;
pschetož ſwoprijetka wone zwar, kajž ſo ſamo po-
kaze, trochu moznje (ſchorf) ſłodži, ale ſa 4 aby 5
Dnjow wuprachnje ta Wotross ſchitka ſtehōzame-
ho, a na ſchjetym Dnju žadyn Proſchť wjazy wot
teho Čjucja wosche newostanje. (Kak ta Woda
pschihottowana worduje: to budje we pschichod-
nem Kruschi wopisane.)

Ezi Wjezy psche zahu palenje.

Kohož husto zaha pali, ton jnš tedym ſw.
Janowy Kljeb, da pschestene palicž; aby ſłotke
Drewo kuſacž a ton Soft (aby Bijecžku) sneho
wohn czyczaci a pojeraci, tejj pomha; aby dyž
ſo po Indži 5 aby 7 hjerkich Mandelowych Sor-
now ſjj.

Dwoje Wjez, kiz husto pomha, dyž Skocjo
skorj, a nichtru uenje, schto jemi' je.

Alaun, na drobne rostolczenu a se Sselu smješane, to temu Skoczeczu nuzdate, neje hanec dobre psche Waki, ale pomha we schelakich Koroszjach kiz drudy Skocjo nadpanu. Ta druga Wjez kiz husto we schelakich Koroszjach pomha kiz Skocjo drudy nadpanu, jež životy Senf na Muku rostybowane, a to temu Skoczeczu s Powonem smjeschane nuzfinjene: je tež dobre psche kušanje tych Wakow a scheku drugu Korosz.

Nieschts e Pošimjechnensu.

Jena Dochterka ſej wintschowasche, ſo by Knihi byta, da by ju jejny Knes bote lubewal, hač je njeklęzini, (dokelž won pschezo Knihach lasowasche). Haj, praji ton Dochtyr, ale to dyrbhala Protyka bydž, ſo bych kojjde kjeru nowu mjet.

Wotmolwenje, na te Praschenje we prjenim Kruschi: Schtu bje prjeni kiz Schtomu ſadzesche.

To bje Ubr a ham. (Pchelasujcje ſebi tu 33. Schtuczku 21. Stawa I. Knihow Mojsašowych, kom to ſieji pišane.)

Nowe Praschenje.

Schtu bje ton prjeni burſki Hospodar? aby, Schtu ſujsesche te pjenje žito?

We pschichodnem Kruschi budze na to wotmolwene. Bone je tež we Bibliji knam' fanju.

K u r i e r.

Po Schponskej je Turkowska ton Kraj, bježi su
po tež Podani pschecjiwo hlojemu Tjerschczí
spscheczeweli, dokelž je turkowski lud tež hischčen
runje we tak wulkim Bludzi žiwj kajz schponski.
Won necha nitscho nowe nuzwedzene mjecž, dy by
tež runje jeho wulke Ljepsche podla bylo. (Tonlej
Blak hischčen na Sserbach tež kytro jara wi-
sy! —) Ćzi Janitscharojo, to su Wojazy, kiž
maja jara wulke Prawo, a skoro kojzdy turkowski
Podan je Janitschara, ale kiž hodni nejsu so Wo-
jazy rjekaja. Jedyn Wojak snasich Kraju 20
a wjazh tamnych saçjeri; woni skijom Washi-
cjinja, a ton Kejjorski Dwor we Konstantinope-
li worduje wot 10 tawsend tych Janitscharow mob-
wachowane, pschetož won je tak wulki kajz woko-
lo nas hijom kytro wulke Mjesto. Ton Kejjor
Selim III. jedyn jara mudry Tjerschta, zysche kaj-
ku Nemoj se hlojeho Kraja wukorenicž, a temu
wohokemu turkowskemu Dworej sažo te subenc
Napoladanje dacž. Won zysche tehodka tych Ja-
nitscharow pomaku a pomaku hořrjes bjenycž, a
nowe Woffsko, po Ajopejiskim Waschnju wuczene,
pod tym Pomenowanjom: „Sa j m e n s“, nuz-
wesž. Dokelž pak psches to czi Janitscharojo hlo-
je wulke Prawisna a nepschistojnou Frejotu subicž
dyrbjachu, a, kajz hijom bje hořrkach spomnjene,
skoro kojzdy Turka Janitschara je: da ho ton zys-
te Kraj temu, same na hebi wjeszje, mudremu
Prjot.

Prijotkwsacju spschecjewi, a ton Kejjor Selim III.
bu s'Chrona storcjene, a ton starschi Ssyn teho
1789 semrjeteho Kejjora, Abdul Hamida, bu pod
tym Menom Mustafa IV. k Kejjorej Wohn wola-
ny. Pschi tym Sbjezku tejj buchu rookolo i z Mini-
sterow a druhich Weżokich, na Kruchi rosrubani;
a to ho sta ton 28. Djen Meje 1807. Selim III.
mje jesche pak jeneho jara śwjerneho Paschu, *)
s Menom, Mustafa Vajraktar, ton zysche to sażo
dobre sczinicz, schtoj bjesche ton 28. Djen Meje
skasyl. Won pschindże tehodla mot hlojeho Wejs-
ka sdzejacz tawend jeho najśwjernejsimi Woja-
kami do Konstantinopela, moħadzi teho Kejjora
Mustafu IV. a zysche teho s'Chrona storcjeneho
Selima III. sużo k Kejjorej wohn wolacj. Ale
Mustafa IV. bjesche pejede teħs tak woſebnje mu-
dreho Fjerschtu na jene żalozne Waschnje skonzo-
wacj dat! — (Eji Mordarjo bjeħu jemu je ho
narodne Stawy na Ċasjje rostorħali.) Ma to
ton Pascha, M. Vajraktar, Selimoweho Wuja,
Mustafoweho pschirudneho Bratra, kiż bje se Se-
limom hobu 14 Mjehazow we kejjorskim Rodzi-
jaty byl, da k Kejjorej pod tym Menom Machmud
II. wohnwolacj; Mustafu IV. pak, kiż bje Seli-
ma III. skonzowacj dat, zysche ton Pascha tejj
imo.

*) Pascha w Turku wskej ton rjeka, kiż Kruch
Kroja aby Mjesto we Kejjorowym Meni
regjeruje; kajż dyż pola nas Knes na ploje
Kubio Schoħarja staji.

smolom moricž, dokelž pak Mustafowi Pschecjelo
sa jeho živenje jara proschachu: bu won jeno do
Jastka ſadzene. To ſchitko ho ſta na 28. Julijha
1808. (Schto je ho po tym wažnym Podacju
dale ſtato: to zemij we pschichoduem Krusch i ro-
madzje weponnicž.)

Francoſejo we Schponskej pschezo dalje do prjet-
kadu. Veni ſu pschi Spocjaku nowego Ćjeta hacž
ſportugallskim Mjesani pschinschli. (Portugall je
tež jene Kraleſtlo, a leži ſady, tolla bole ſboka
Schponskej). Brittanſy (aby Englendarjo) ſwul-
ſkim Smjeshenjom predy Kranzofow cijekala, a
borsy budža gor ſe Schponskej muhnaczi.

Spomenje. Ton prjeni Kruch u teho Piš-
ma je ſa ton Mjeſaz ſara mało we Sſerbolskii
weſolo pschinschel; to je te ſte Wedro Wini by-
lo, ſo je neje ničtu roſnoſhyc̄ mot. Wone neje ſa
tak wele pschedate, ſchtož Ćzischcenje a Papera
koſchtuje. Wele pak liž ſu ton prjeni Kruch laſo-
wali, wintſchuja, ſo by te Pišmo nepschestalo bydž.
— **S**ſerbjo! ja zu wam tehodla prajicž, kak
može je kojzdy rucjje do hlojej Wžy dostacž;
Majorjede ſo kojzdej Wžy njeſotsi Gſužodzi ſje-
nocjeze, a djeržcze ſebi jene romadzje, a kajž wele
jena Wes Kruchow treba, to može kojzdy Rych-
tar, aby ſchituz hewal ſe Wžy je, tam dzejž Remſchii
koſtjeze, pola teho Kn. Duchomneho aby Džeeziwu
cjerja wobſtelowat; a kojzdy Mjeſaz namekacž;

g placjicj, so netrebadja prede hacj na Jana a Hodn. Dyz su cjo fjenem: da to na jeneho Hos-
podarja aby Dwor jeno Eslijborne Krosch sa poč
Ljeta pschindje; je jich wjazy: da hlschejen menje;
a shonicje skroikim schitko, we slojej Macjeraej
Ryczi, schtož na tym zytem Sswjecji ważne a
wulke prjotkpanje, a weshhe teho schelsc Wujit-
pschineſaze Hospodarske a Historiske Wjeze. Pom-
hajcze da tehodla koſzdy tak wele hacj može, we
Sseebowstli temu Pišmci hohrſe, a nedajcze je-
mu we Skadzenju sažo sajndž, wone wjeszje bes
Zonolanjapoſtnych Płodow wostacj nebudje. Teno
ſo koſzda Wes ſ aby z wosme: da možu wobstacj.

J. Hoehwrd. die sämmtl. wend. Hrn.
Geistl. werden gütigſt verzeihen dass ich es
wage j. H. ergebenſt zu bitten diese Monats-
ſchrift Jhren Kirchkindern anzuempheilen u.
zugleich die Commission, oder Dero Hrn. Schul-
lehrern, in dessen Kirchsprengel zu überneh-
men. Gerne will ich das 6te Stück oder 20
bis 25 Procent. mit dem wärnisten Dank Rabat
geben. Ich habe mir vorgenommen dieses
jahr selbst alle wendischen Pfarreien zu besu-
chen, um mündlich wegen dieser Angelegen-
heit zu sprechen. Indessen vertraue ich darauf
dass mein unterthänigſt. Pro Memoria nicht
unerhört bleiben wird.

Johann Gottlob Doecke, Redact.

Sserbki

P o w e d a r

R u r i e r.

Tene

Mješačzne p i s m o ,
schickim Sserbam k Erjebnosti.

Czeczi Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.

Mjerz, aby naljetny Mješaž.

Dy pschi ndzechu Sserbjo do hohnoj
Luziskej?

Vjched 14stami Ljetami, we pjatym Stoteku po
Krystušowem Narodži nebjechu te Kraje wat tej
Djeki Wajchsel hacž klobej jara ſylnje wobydle-
ne, pschetož czi Wobydlerjo tychſamech we tym
Cjažu ſwulkimi Czrjodami ſnich wohu czenichu;
a Radegastus wedžishe we Ljeczi 404 ſam
na 400tovend Mužom do Walskej, (Italien)
bes kotymiz ho tejj Mischnosz a Lujiszy nam ka-
čha; a redym ſu czi Serbisz do tych wat Luda

E

wue

Suprosnennych Krajow nuzlaczanieli. Woni (naschi djenbsnischii Sserbjo) bjezhu jara sylny lud, wsachu wele Krajow nuz, a dozajezchu wot Serbiskej hacz k Thserinskej, wot Grichiskej hacz Epolnoznijschemu Morju. Tich schelke Schlachtu e. t. r. wopisacz, by sa tu te Pisimo zy dolhe bylo. My zemny hebi we pschichodnem Kruschi hiszchen to spomnicz: Wot cijeho to hem pschindze, so Njemz Sserbej po slojej Ryczi Wende; Sserb pak jemu we slojej Ryczi Njemz rjeka.

Pschihottowanje toje Wody, psches fotruž može Mloko wjeczi na Sydzen dolho flotte sdjerzane hydz.

(Pscheladajcze tu i tu Stronu we predawšim Kruschi.)

Njekotre Punte Krjena na Schajby rosrubane ho do maleho Kachlonka czišnu, a tak wels kajz ton Rijen cjenje ho cejj Wedy ktemu linje; ta Woda ho potom hacz na Bjertek kajz Paljenz wotcjenje, ale pschi hnadmym Woh'nu, so ho nezmudži, hewak žanej Možy nima. Wone ho rehodla k Herrepelej, wot 12 Puntow tych Korenjow, s 12 Puntami (aby 6 mjernemi Khanami) Wody, 9 Puntow aby polpjata Khany wotczennej Wedy dostanje, wot kotrej Khana njedze na bljebyrne Krosch možoko kstaczu pschindze. Schtuž ham tajkeho Gratu nima, ton može hebi ju polajeneho Palejenzpalerja pschihottowacz dacz. Najsjepe pak by bylo, dy by ho jedyn Paljenzpaler

na

na to složit, a tajku Wodu pschihocco val a na Pschedanje mjet. Won by tolla tejj Rusl Warby mjet, a by ludjom jara kWuzicku byt. Psched Jus trami je te Pschihottowanje teje Wodę naśredli- sche, dokelj po Jutrach ton Koren wele wot flo- jej Mozy subi, a tejj drohschi worduje. Dyz ma ta wotcjenjena Woda steju zyku Ssylnosj, kajž bydž dyrbis: da mona ksačjašnenju možnje flo- dži, wonja skoro kajž načinjene Sa'miač, a nucži Wocži ksyllowanju, dyž ho wosche Bljesche djer- žitaj. Be twerdzje satykanach a sažmolsjenech Blje- schach ho ta Woda psches kjetu wokolo sylna a do- bra sđjercjt, ale ločzy satykana ta Mož snej bora- sy, tejj gor we Pinzy wuprachnje.

Niescht o psche Bok kawanje.

Schtuz ma Boku kawanje a krotki Wodzych, ton pij cjepli Lahnywolij; to pomha.

Niescht o wot Paljenza a Tobaka.

Cjlowik nesmje pschezo Paljenz a Tobak khe- bi bracj, ale jeno kajž Dochterstko pschi syninem, mhochojnym Wedri a cjezyn zyrowatej Idzi tra- bacj. Paljenz snamacjanem Kljebom khebi bra- ne, je jara žlwotej sirowy, ale niz temu kij tajki wožebne Boži Dar husto a tak newujitnje wužio- ta, so ho pod nerosomne Skoczo ponizi, Boha a schitkich dobrych Cjlowikow psches to srudži, a floje Ejjeto na tajke knicjomne Waschnje ſeklikim knewurachnowazym Hubenſtam a Nevožam podjišnje; a skojždej Schtundu klojemu Sta- jenju

ženju kruata! O moj Křesćijano, pomysl schak
hebi, schtu ty sy, a kćoniu sy na Sewjet stwo-
rjeny?!

Dyž ho Kruwa wotcželicž nemože.

Wšinicje wot teho Sela a Korenja kij ho Mat-
terkraut menuje kytro welje, wužusvhcje je, sestoro
kaječe to na Pulver, scžincje rošame bes jesowy
Djelk, a daječe tu Wjez tej Kruwi se Sselu li-
facj: to sa pot Schtundu poraha. Aby daječe ji
žuscheny Aronkoren a te Selje wot neho žobu
smjeschane jyss, to tež te Čjelo wotcžjeri.

Smjeschna Bojosz jenej burskej Holzy.

We sej njetsishej Woni bje jena burska Holza
wot jeneho franzowskeho Wojaka podjala. (Wob-
czejena aby woblejjana.) Zako ho njeck ton Čas
teho Poroda pschiblizowasche, bje wona jara srud-
na, a prajesche se sylojtemaj Wocžomaj kſlojej
Macjeri: Schtož me najbolje rudi, je,
so te Dajecjo nitscho ſerſki. rosemicž
ne budje! —

Wotmolwenje na te Praschenje we
predal schim Kruschi:

Isaak, (Poladajce do i, Knh. Mojs. 8. Schrift.)

No.

Nowe Praschenje.
Kotra Hosposa je Butru czinicz snankala?
Ze Wotmolwenje we pschichodnem Kruschi.

K u r i e r.

We Turku w skieji potom ton Pascha Bajraktar (poladajcze do poßlencho Krucha 13. 14. 15. Stronu) Bulki-abyn Großvezier (to je, ton nasowoschi sa Rejzerom) wordowa. Won zysche tejj kajz Selim III. te sapoczane dobre dale wesz, a tehodla mjesesche wele Nepscheczelow. Wone so tehodla tak dolho waresche hacj so na 14. Novembr. 1808 nowy Rebellion S bjeza, kiz tolla jeno Tydzien warnowasche, ale stajke Mozu wokolo so jearische, so we Konstantinopeli schitke Hasy polne morych Janitscharow a Sajmens lejzachu. Wone bje jich psches 8000. Czi Sajmens buchu schizy do Morja smetani, Janitscharojo pak woßebnje perebani, pschetoż czi poßleni bjechu dobyli. Jako Bajraktar widzi so czi Janitscharojo dobedu, a so do jeho Rodu nuz walecz poczneja: da won nojs prede taho Rejzora Mustafu IV. a jeho Macjer, (kotraż bje abyn na tym zylem Sbjezku wini,) moricz, czißnje se skosimaj hegen Rukomaj Wohen do skojej Pulverkomory, a da tak, sam so, a wele stow tych Janitscharow kiz so do taho Rodu nuz waleja, so czedza jeho skongewacz, do Losata slegiecz. A tak bushtaj wo 4 Mjeßaze rosnodwaj

dwoj turkowskej Kejjoraj skonczowanej. Tejj bu pschi tym Rebellioni ton najrenosci Thel teho wulsteho a rjaneho Kejjorskeho Rodu a na 5000 Kejjew we Konstantinopeli spalenych. Bot teho Czaka hacj njeck, je sajzo schitko smjerom; tolla pak so czi Janitscharojo pschezo mlecko boja, so budza jich czi Sojmens hischczen junu nadpanycz. — Bes Turku, Ruszu a tymi Serbiskimi, budze sjanano skoro EMjerej pschindz.

We Schponskej je sa ton Mjehaz Januar wele hinok wordowate. Britannsy su sytej polnoznijszej Schponskej wuhnaczi, predy teho pak su schelle Bitwy snimi prfotkpaneto. Ta pozhlenja bje na 16. Janr. pola Korunna a ta najwetscha, djejj so potom czi sbockni na hloje Schiffy czisniedhu, dyz bjechu predy hlojej najwoschej dwej Generolow, Moore a Hoppe, 5 Oberstow 110 druhich Woskich a 800 Gmen Wojakow lejzo wostajili. 6000 bu Tatys, bes kotrejiz bje tejj wele woskikh Woskich. Tejj subichu woni na 70 Kanonov, 26 tawsend Flintow tych Magazinach, 2000 Zentnarjow Pulvera, 7 Schiffow na koetychz bje 500 Konjow ic. 5000 Konjow su woni we Schponskej s konzowali, so bychu je Franzosojo zive nekrydli. We tym Mjeszi Korunna, kiz pschi Morju lejzi, tejj Franzosojo 200 Schponskich Kanonow nam'kachu. Franzosojo mjesjachu we tej Bitwi 100 Mordwych a 400 Woskich. — Nedaleko Madridta bje so na 13 tawsend Schpanijerjow sajzo romadzje sbejjalo; czi

zysku Franzosow s Madridca wuhnacj: woni hu-
chu pak na 13. Jan. schizy hohrjes bjeneni; 12
tawsend bu Zatych, bes kotrejz so 329 wocho-
kich a nischich Woschich nam'kachu. Ton najwo-
sch i bu sazgleny. Tejj krydziechu ejz Franzosojo zo
Khorosjow a schitku jich Artilleriju. (torjeka Kan-
ny a schtoz kymphamem skuscha, Pulverwohsy,
Konje a. t. r.) — Na 22. Daju wulkeho Rosch-
ka je Napoleonowy Bratr, Joseph, swulkej Py-
chu do Madridca nuz czanyt, kotrej Hauptmjesto
a wele druhich je pschiżahalo so zedza jemu, jako
jich nowemu Kralej kwjerni bydż. Madrid bje te-
ho Podalka dla 3 Možn pospochi wobswijeczene
(aby illuminjerowane.) — Na 23. Jan. je Na-
poleon nenadżuszy se Schponskej do Parisa dom
pschinschot. Won bje wot teho Mjesta Vallado-
lid hacj do Burgos we Schponskej, kotrejz Mies-
zi 18 njeraskich Mil rosnno lejzitej, sa 5 Schtun-
dow pschirajtowat! a tak bryschnje je skoro tu zy-
ku Rejzu hacj do Parisa ejzinit. To so nemožne
sda, a je colla wjerno.

Wot njem skeho Kejjora so we požlenej Po-
ložzy maleho Roschka bylnje recžeshe, so ze saſo
snoveho Wojnu s Franzosu sapoczecj: ale to so
stacj nebudze a nemože, hacj jeho runje britann-
ski Dwor pschezo na to schęzuje. Won nima žane
Konje, žanu Ćylbu aby Brojn, żonech Penes, a
Ludzi? — male kwjernych. Wybjat pak hebi to
colla swojericj: da je jeho Nesbożje hottowy! Won
ma kotorowoko lute nepscheczelſke Wojska siejo;
jako:

ſalo: Bajerow, Wyrtembergarjow, Sakſow, Polakow, pola Nhaſaa 100 tawſend Franzosow, we Walskej 50 tawſentow ic. Won wjeszje predy hacj ſa Mieſaz hloj kejjorski Lichl, Czechi a wele druhich hlojich Krajow ſubi.

Pruſki Kral a Kralowna ſtaj we wulkim Roschku ružowſkeho Kejjora wopystawej. Wonej na 7. do Petersburka (dzejz moſchcowitarski Kejjor bydlil) pſchindzefhtaj, a buſchtaj tam na ſene knewuprajenju woſebne Waschaje hohrjewſtej. Na 40 tawſend Woſakow ledym ton Dzen Porodu cjinjachu. Tore 31. Jan. ſtaj wonej ſaſo tam prejcj do hlojeho Kraja rejjowalej, a zyschtej pſchi Konzu małego Roschla Berlini bydż. Vecjor predy jeju Wotrejjowanja ſ Petersburka bu hiſhczem jimaſ tCes ſi jedyn Wohenjowykumſht (Feuerwerck) wotpaleny, pſchi kotrymž kwoſaukenju tehoſameho 32 tawſend Rachetelow na jene dobo do Koſta puſthczenych wordola! (To je wjeszje krlowſke Napokidanje, a prate Rejkotanje bylo! —)

Ja bjech ſebi prijek wſał te Piſmo ſtuthym Kruchom hohrje ſbjenycj, dokelj dyrbu ſe Schko-
du dzjetacz. Wele pak me proſchachu, ſo to ned y-
bu czinicj, ſo hiſom budze ſo namekacj. Ja da zu
je hiſhczem tych Niekotrych dla czinicj; ja zu mo-
ju Progu hiſhczem pſchidwojicj ic. ale lubi Sser-
bjo! proguſ ſo da kojjdy ſomnu teſzame roſchjerecj;
kaſho da budze lſepe, dyž jeno b'dje zyle Sser-
bjoſto wotymſamem wedžicj. J. G. Deuka.

Sserbki

P o w e d a r a R u r i e r.

Tene

Mješacze pismo,
schickim Sserbam Erjebnoszi.

Schtworts Kruch.

Prjenje Čjeto 1809.
Haperleja, aby jutrowny Mješaz.

Wat zjeho pschindže to ſem, ſo Njem
Sſerbej we ſlojej Ryczi Wende;
Sſerb pak ſemu po ſlojej
Ryczi Njemz rjeka?

Sakto cji Serbiszy do Sakſonskej pschindzechu,
mjeſachu woni ſtymi Frankami a Sakhami, kij
tedym ton Kraj hiſhczen wobylſachu, ſchelake wula
ke krwawne Wojny wesz. Dokelž ſo pak woni psches
ſloje Rycze roſemicz nemožaſu, da zydhу cji Psche-
winerjo koždu Čjaſ ſo dyrbja cji Pschewineni tež
tu Rycz ryczecz kajz woni; to rjeka: dži buchu

D

cji

cji Serbiszy na tych Sakhsach dobyli, zyczu tamni so
dyrbja cji hryfski ryczez; dobychu pak Sakhojo
na tych Serbiskich, zyczu woni safo so dyrbja cji
njemssi ryczez. Woboje pak nebje mozne, kajz ho
to samo pokaze. Se Gloszu tehodla cji Sakso-
jo u Frankojo tym Serbiskim po slojej Ryczi i
stum me Wande (njemy Szieny) rjekachu.
Wot teho te Slowczko „Wende.“ We runje
tym Wotpoladanju cji Serbiszy tym Sakhsanskim t
n j e m y P s y rjekachu. A wot teho pschindje hem
te Slowczko „Njem.“ Woboje Pomenowanje
wopokaze tu Gromotu kiz staj wobaj Ludaj jedyn
na drugheho mserzej, a kiz je ho tejj hisczen hacz
do dzenfniischeho Dnja s dzerzala. Pschetoj, Njem
tolla Eserbej te Pikenje nima, runje kajz Eserb
hemu te Dowjerenje newopokaze. Ten Grunt kte-
mu lezzi we tej Ryczi. Pschetoj zadyn lud stemu
druhemu nima tu horzu Lubosz, kiz hinaffschu
Rycz ryczi. Psches te schelke Rycze su te Mjesy
teho Swjeta (aby Semje) wobzejchowane. Te
Rycz je ta Sswiatniza jeneho kozdeho Luda ko-
struz won pschewschitko woszoko dzerzi. Ale kat djer-
za nashi dzenfniisci Eserbo hisczen na sloju
Rycz? — Na to zeny pebi we pschiiednym Kru-
sci wotmolwicz.

Pomognawjez (aby Mitel) so ta zida
tu Boku neskonzuje.

Kojdy fejbliwy Hospodar to se Shonenja
wje so je ton najlepszy Wekoly Eyt predz Has-
per.

perleje. Dyž je njetk ta Woka wošyta, a njedže poldra, aby knajwjažy dwaj Zollej došla narosila: da dyrbi ho ta žyla Rola dyž Dejshezik dže, aby dyž ho pokasuje so b'đe borsy Dejshezik pschindž. Ektro tolsto sežlstm holbjazym Nojom pometač. Ton holbjazym Noj we ſebi, kajž je snajobne, wele Salpetera wobſchimije. Dokelž da ta žida wele poſdiſcho hacž ta Woka kvidženju pschindje: da ton holbjazym Noj psches ton we ſebi wobſchljath Salpeter niž jeno tu židu we ſejnym Skadženju jara ſadžela, ale won tu Woku tak jara hohrje cijeri, ſo, dy by ta žida tolla hishcjen kvidženju pschinschla, je ta Woka tedym dawno niž jeno pscheroszena, ale tejj hizom muchczena a pscheczena predi hacž može ju ta žida doſtanycž a jt ſkodžicž.

Pokasanje, kak može ho pscheſeleneg
Iydi ta ſbotka Ssol ſa ho
wo te wſacž.

(Njeschtu lube ſa Hespely a Kucharki.)

Wſmicze, Rubiſchko aby ſapku wot burſkeho Platū, pscheſtrejcze je woſche teho Hornyka we fotrymž ho ta pscheſelena Iydi nameka, ſypcze Romadku Sſelje na te Rubiſchko, aby ſchtož je woſche teho Hornyka pschijſtrene, a my budjecje borsy imjerkoracž, ſo jena Sſol tu druhu na ho čjenje. — Aby: wſmicze Rusk kupelazeſho Schwam- pa (niž tajkeho kijž Wohen woſi) kij je naſpredy

we czoplesj Wodzji czisze wupłokane a twerdzje
wujimane, dzerzce ſon Kwiku na Widliczach
zynkny do tej hiszczjen warjazej Jydze, a ton
Schwamp budze tehorunja tejj tu ſbotkuu (aby
woſche) Gſol ſtej Jydze wutjanycz.

Njeschto pſche Dybałosz.

Schtuž ma dybalu Schiju ton poſrej z Nanje
poſpochi ton Czork (aby te žolte) wot czjoch no-
wyh ſneſenich Jejow; aby piſt dobre liwzy czople
Piwo, we kotrymž je Butra roſejndzena; wobozie
tu Dybałosz ſacjjeri.

Dyž ma Gſwinjo Schi, tak ſu kſhana-
cju.

Wſmicze Koch a wolschowu Skoru, warcze to
romadzje we ſeunym Hornyku, a moſcze te Gſwin-
jo ſtej Tuschku: da te Schi precz wostanu.

Gſmijeschny Troscht jeneſ źony na ſkoje ho Muža.

Lukasch mjejesche tak wele Pscheczelow, ſo, ja-
ko dyrbesche jeho źona porodzicj, won ho Bohi
kjejnemu ſojeſ pschiblizowasche, ſo zysche ju tych
Bołoszjom dla troschtowacz, wona pak jemu we tych
najwetschich Ronach, jako won tak ſrudnje psched
nej ſtejesche, proſi: „ach moj Luby, nebydž tak ja-
ra ſrudny dla mojich Bołoszjom, ja drje wjem ſo
ty Wini na tym nejſy!“ —

Wot.

Wotmolwenje na te Praschenje we
cjeczim Kruschi:

Sara, Abrahamota Mandzelska. (t. Kn.
Mois. 18. Stw. 8. Stz.)

Nowe Praschenje.

Schu bje ton prjeni a najkumſchtniſchi aby
najſchikowanischi Kravz?

Te Wotmolwenje we bliſhim Kruschi.

Kurier.

My, fiz dženshniſchi. Djen tu Semju wobydli-
my, ſmu we jenym jara wulzy mjerkowanjahod-
nym Čaſhu živi. Wojna ho na Wojnu twari.
Wojska, po sto tawſentach ſylnę, niz hinak jako
bychu ljetawy, wele ſtom Mil we krotkim Čaſhu
pschecjanu. Nedawno, (wojnsche ſjeto we ſjeczi a
Nashinu,) Franzoſojo ſ Pruſſkej do Schponskej
czeniſtu, kotrejj Krajej na 500 Mil roſno ſejit-
tej; njeck bychu ſazzo nufni we njemſkim Kraju
byli, (hac̄ jich tu runje hishczen wele je,) a tejj
ſu hizom njekotsi na Puczu, ſo jow cjanu, dyž
hishczen woni runje tam tejj dolho ho ttorvi nejſu.
— Pschetz, hac̄ ho runje ſ dashe, ſo bes njemſ-
kim a franzoſkim Kejzorom fjaney Wojni wja-
zy pschindž nebudze a nemože: da je te tolla do
Dokončanije pschinschlo. — Hizom ſteja roſbne
Wojska napſhczivo ſebi, a czakaja jeno hishczen
na te poſhlenje Kironenje k Bitwi. Njemſkeho Kej-
zorowa

żorowa Moz budże psches pol Milliona aby 5
mehje sto tawsent (500000) Mużow sylna scha-
zowana. Franzosojo tež stymi kiz temu Rhajn-
swjaskej hłuscheja wele snadnišchi nebudzeja. Taž
felej Ssylnoszje dyrbja sažo snowego napschecž-
wo hebi wojsowacž, a ho jedyn teho druheho konzo-
wacž. To pak budże njetk te požlenje Wiedzenie
wo Sbozje teho Sewjeta. Tonlejmol može nasch
Wojsnykraj tež hiszczem himor bolje hacž dy
predy te Horjo teje Wojsny potrebiecž: tolla pak
ho drudy, dyž ho nam sda nashorsche bydž, schitko
derje dokonja. Stym Dowjerenjom na teho kiz
schitkich Werchow wodzi, zenny my tež temu Wje-
hej, kiz nam njetk tak traschnje sažo snow'ho roh-
sy, strošchnje napschecžewo hicž; pschetoz, schitko
schtož ho stanſe, nech ho nam sda tak sle hacž je,
je tolla knaschem' lępschemu, Schtuz taſku Wjeru
ma (a tu dyrbjal koſzy [vobry] Ćzlowik mijecž)
ton wjeszje strošchnje do Pschichodnoszje lada, a
stupi kojjdej Straħoszi wutrobicži napschecžewo!
— Ćzħodla ho ta nowa Wojna sbjeha a hisz-
czen njeshto wjaze, to budżemy we pschichodnem
Kruschi wopisacž moz.

We Schponskej je ho te Mjesto Saragossa
na 19. Febr. Franzosam podaly. Saragossa hewak
żana Twerdzisna nej, ale cji Schponszj biechu ton
blak tak wobtwerdzili, so mijachu 60 tawsend
Franzosow dwaj Mjeshazy dżelaež predy hacž ion
dostachu; a hiszczem niz hinak hacž pod Semju
dyrbjachu ho do neho nuž ryež a potom haflej
Rejzu

Kejzu wot Kejze nuzbracj, a drudh ho jenej Kejze dla wele Dnijow sažobu bijachu, tak bje kojza da Kejza wobarnowana. Wot swohnka ſebi Franzoſojo' Paczje ryzachu, spody ſchelkich Kloſtirów a Kejzow kiz ho gor podac̄nebachu, njeſotre tawſent Puntow Pulvera ſapalichu, a teſame ſewſchfemi tymi ludzim kiz tam po ſtach nuzkach bjeſchu do koſta kyrnechu! — To bje na tajke Waschnje pod Semju Wojna wedzena kiz pak tejj hischcjen neje kſtyſchenju bylo. We Saragossa bje ſwo- prjetka 50 tawſent Schponijerjow, wot tych je we Czaju teho Woblenenja 20 tawſent mordwych woſtak, 17 tawſentow je pſched Franzoſami Brojn pschijestrjelo a 13000 bu Korych namekanych, kotsiz po ſtach mrjeja. Sto tawſentow, ſwetscheho brittanskich Flintow a 200 Karonow Franzoſojo podla 40 Kyoroſow we Saragossa namekachu. Wele je Franzoſow pschi tym Woblenenju woſtak neje wopisane; wone niž jich tejj neje male bylo. Njetk hischcjen maja Franzoſojo polozju Schponskej nuzwſacj. — We Portugalskej ſu Franzoſzy tejj hijom daloko nuz, a woni ho nadžija, ſo budža borsyellſabon, tych portugallſkich Kralow Sydlo, wobhadzicj moz.

Pruski Kral ho hischcjen pshezo ſe ſtojeſ Mandjelskej we Kejnigsberku hohrjedzerzi, (dzejſ je ton 10. Febr. Saſſ ſ Petersburka pschinschoſ,) a nitscho neje płyſhiecj dy budze do Berlina pschindz. — We gyltem pruſkim Kraju je nawſchje ſlote a ſljeboſne Sſudobje Schtajer položene, (ſchtuz je menu-

menujze Kralej pschedajz necha,) so by ho psches to ton Million aby 10 molje ko tawsend (1,000,000) Tholerjow, kiz dyrbi bydž koždy Mješaz na Franzowsku placzene, wotwesz meto. Wone dyrbi menujzy wot koždeho Karatha Slo-tekho (z Karathy a Luthy cjanu) z Tholerje, a wot Lutha Sslibyra Mort date bydž. Wožebne Ra-menje budžo schazowane, a wot koždeho Tholerja Winostosje dyrbi ſjo 4 Sslibyrene Schtajera wot-wesz. Kotrez Knesiwo Stuzomnikow djerži kiz na Drastach ſtoce aby Sslibyrene Tressy noscha, dyrbi dacž wot Parſchony z Tholerjow ſa Ćjetc. Schruiž njeſchto ſamelczi dyrbi dacž 50 i Thlr. a. t. d. Schrash dyž wohn pschindje, wot kotrethž potojzu ton Pscheradnik a peļožu ta Rossa ſa Rudych krybnje.

Lurka je s Britanskimi Mjer ſejnili. Mjenskeho Kejjora Wotpožlany we Konstantinopeli je naſwiaſzy ſtemu pomhať. To franzowski Kejjor neje zyt! —

We tym Mjeſazu budu ja, ho nadziju, we wschitklich herſkich Wožadach wokolo, tak ſo bu-dze tu te Piſmo koždy tam djeſz kemſhi khodži, pola teho Rn. Dzjeczinuczerja aby Klamarja re. doſlacž mož. Koždu prjenju Ssobotu we Mjeſazu pak daſ ſebe tak wele kojj jich koždy Wucjer treba pola me we Budyschini nowe holwacž, a pom-haj je we ſlojej Wožadji roſpschjeszeracž, nech je ſchraſje.

J. G. Deuka,

Sergij

P o w e d a r

R u r i e r.

M i e s a c z n e p i s m o ,
schickim Serbam k Tjebnosti.

Pjatih Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.

Meja abn rođom Mj kat.

Kak djerža nashi vjenčništi Serbo
jo hisčežen na ſwoju Krcž?

Sjenym Sslowom: hubenje! Pschetož my mamy
Serbow besnami, kiž ho hanibuju herſki ryciež,
a nedopominja ho, so je to hisčežen niz jeno
ſcha Haniba ho pvejej mæzneraj a ſwajich starých
Wokow Krcže hanibowacž, ale tež wulke Psches-
rjeschenje na Woksy. Pschetož, neje to tak velje mje-
njene jako: ta Krcž nesreba bydž, ale može ſ. jndž?
a nesaprje taiki Člowik ham ho, kaž tam Pjeter
Jesuža? — Odjicje do ho moji Sserbjo! Wy Mu-
dracjkojo, kiž mjenicje herſka Krcž je wolče;
prajcje mi, ſivo powoscha jeneho Nesa Wultosž
bolje hacž Schelakosž? Šekak my jeneho Člo-
wika wobdzilamy kiž je ſevi ſhelake naukuyt; a

tu Bulkoſteho werschneho Knesa ſchickih ſwoyer
koru a ſtwarenjom zemy my vſches to pontenshicz
byz ſebi wintſhujem ſo by jena Rycz ſajſchla,
a hiſhczjen naſta Maczerna? — Wetschi Neroſ
fom ſo neda myſticz! Bjeda taſkim Eſerbam
kiz to žadaſ! t. i. my newedza ſchto zedza; woni
neſku Eſerbo a neſhu Dijemzy; woni neſhu
czopli a neſhu ſytni; to rjeka tu Wohlu teho
Knesa, kiz ſchick ſwjeru merczi, hanicz, a ſo
teho Muſtajenjam a knewuſljeđenju wulkej Mu-
droſzi ſpſchecjewicz. O ton Knes je mukti, won je
ſchehomoſny, won budze hijom taſkich ludzi ſbud-
hicz, kiz budza ſaſo tu herſku Rycz pemhacz ſbjec-
hacz, a roſhjerecz, troz tym kiz ſo ji napſchecjivo
ſtaſejo! Wobdzivajcze te Echelakosje teho ſtwo-
rictela, na Mjesto ſo zecje jemu je pſhikroczeč.
Kajki ſe to Knes kiz tejko Millionow Eplewekow
ſtvari, ſchickih na ſo podomnych, a tolla koſjde-
ho hinajkschego na Poladnje a koſjdeho ſhinajk-
ſhim Pomyſlenjom a Waschnjom wobdarjeneho;
ſchu da tejko carſend kisziečkow na jenem Schto-
mi narosz, ſchick jenoſke a tolla koſjde hinajksche;
a tak je ſzykym ſtwarenjom: ſcho je ſebi potomo-
ne a ſchick je hinajksche! To je Skutk teho roſeczo-
neho wulk'ho Dycza kiz te carſentu Millionu
Eſwjerow we tym wulkim Kumi ſdzerzi, a koſj-
demu gwoj Dycz počasa, ſo žadyn temu druhemu
neſodžjela. Ton' neſkončju Knes ſchelio widom-
no a nowidomneho ſtwarei ja, necha tež ſo
by perſka Rycz ſophinyla, ale won je ſo lychny ju
my

my pschezo bolje a bolje wudzjelski, wujasilli a wua
psila ili. — Ale cjo o da je to Wina so ton Serb
cat o slo na swoju macjernu Rycz djerz? To we
blizim Krusci.

Morchej, aby žowta Rjeva, kężomu
je dobra a kężomu schodzi.

Schodzi Morchej jeniczyn dojnym Kruwom,
dokelj, wojny Kruwa Morchwje k Zyrabi krydnje,
menje Młoka data; to je pschechwjetssjena Wjer-
woś. Ale dobra je Morchej schickemu Skotej kiž
dyrbi korejeno bydż, a wózki Kruwom, dokelj
wone borse pšes to Młoko subja, a niž jenq jara
tucjne worduja: ale tejj prawie rjany žowty Woj-
dostanu. Tejj je Morchej na drobne roszkana,
a bes Għidhanje surjeġana, możebne, parnjo
Morčejs stejazz Futter (aby żratwa) sa Konje,
a schickon hovjasu Skot, Woly a Cjelata; a je
tak derje hyra jaċka warjesta Għwinjom a Huhom
jara blużomma.

Wotmolwenje na te Praschenje we
schwörtym Kruschi.

Boh; won je aet tu Raju woblok, we fotnejā
mi eżim. 1. Knj. Mlej. 3. Stw. 21. Għixx, a
Hiob. 10. Stw. 1 L. Għixx.

Nowe Praschenje.

Schlosstase Dijeczi najbolje?

Te Wotmolwenje we schestym Kruschi.

Kru

R u r i e r.

So Pobanje swich Rjerschtow s Throna Stor-
cza: so we našich Časach nitsko jara nowe
wlaže nej; my ſinn to ſbonili, to ſu rehorunja
Podatki we vele Krajch prijekſchto, a noſči.
Prvno odni budža ſebi u hodo ſchelake Myſlje
wot teho Duha naſa ele jaſka czinicž mož. To
je Bo ſchmežinsleju Kralej. Gustav Adolſej
Schworetemu (IV.) ion 13. Djen Mi rja cejjtat
ſejichle. Bon bu wochadžene, dokelž nechaſte
ſ Wioſtlowicjo, i Denu a ſ Franoſu Mijer
ſzinič, ale radſtvo ſwoj zyln Krajdac; Niepo-
czelam ſkac̄, hac̄ Britanskeho (to je Englen-
varjowe) Psheczelsko pusdrčicž. We zyloj
Šawedzinski ſu njeko či uchwobenſchi teho
Kraja na prijeni Džn Meje do teho kralowskeho
Mjesta Štokholmi romadžje powołani, to bytu
Radu djerzeli, ſhto dyrbi po ujeku dalje po tym
wajnym Podatku prijekbreč. Sastojnik ſchwe-
dzinskeho Kralestwa je ujek tak dolho teho wo-
ſka ženeho Krala Wuj, Herzog wot Sjedermann-
landa. (Tak ho Kruo ſchwedzinskeho Kraja me-
nuje.) — Psi ſchwochadženju ſchewdžiskeho Kra-
ja je i koro i ſka Padriji, kajž dyž ſo ujedze Koro
czni ludžo pshekorja. Psihetz, jako Generol Adlers
kreuz ſnjekot y ni druhimi Kralej do jeho Šwy
pſhindje ſjewiež, ſo dyrbi jeho we zyloj ſchwedzins-
keho Lude Mieni Jateho wſacž, a ſo dyrbi rehedla
ſwoj

swoj Tešak wotpoležicje roenjewa. Žo Kral tak
ſi ijsch Adlerkreza ſym Teſakom pſchelwoch,
ale won bu jemu i Rukow muwity. Nato Kral
poor ſlębynych Šswjecijensow (Njemz pril,
Leucht) do nich cízyn, a wola po Pomozy. Ŝeo
nich ſaknjenych Durjom Žo wokoło zo (lucji Wo-
hozy) užwala, Kratej na Pomez; ale nječoſi
wot nich buchu Jecži a cíl druhý ſossehvacj.
Ton Smiescht ſebi Kral k Wazicku ſejini, wutor-
nje Generol Štrejsfelder jeho Teſak, a cjeknje, bu
pak ſažo we Rodzi delta dohanjene, po Škyodži
hohrje uježene a tak na rafte Waschnje Tat. Ton
žyl Škjeſk Žo ſu jemu Schcundu, (13. Mierz.
doplnja wot 10. hacj 11.) dokonja, Teſz njeby
dalje žana Krej pſchi tym roslata. Kral bu po-
tom w Mozo na ton kralowſki Kod Drottningholm
(to rjeka: kralownej Rupa, dwore Schtundzi wot
Stockholma) wjſeny, potom pak na ton Kod
Gripshelm, djejj njeck je ſylnje wobwachowanj;
pſchetoz, kolowosoto Kodu ſteja Wojszy ſwotnym
lodowanym Kanonami, a we jeho Šewi ſu wMo-
zyn a Wodnjo ſchyrjo Wojschi pſhi nim na Wa-
ſchi. — Pſches ton Podalk pak moža wele Wje-
zow hinajkjſhi Kod doſtacj.

Nowa Wojsna.

Kaſz ſebi we požleniſchim Kruschi prajachmy,
ſo hiſocjen to roſbne Wojska jeno na te požlenje
Kivnenje kbiwi cžakaja: to je Žo lejber! dopel-
niwo — Bone ſi kivnjene! doož je cžižnjeny;
Płomjo rije Wojszy ſarje ſarw ho we naſhim

Szu-

Sušodstvi; Nepscheczelstwo schmika show'ho Kraje a Čudy, a Člowistvo ho studuje iewala do žarowag'go Blohra! — Pschetož, njemſki Kejjor je na 8. Dnju Haperleje franzowſkemu Kejjoru rej Wojnu pſiipowedził. Tako ho Napoleon Franz (tak njemſki Kejjor rjeka) prashecz da, schtu jemu schto cžini, aby schto ze mječž? — Je mu Franz wotmolwi: „Ja, jako njemſki Kejjor, njemožu, a njež njen to pschitacž, so dyrbjať jedyn Franz sa na njemſkim Čudu (to je tak welje jaſe na mojich Poddanach) knežicž. —“ Franz tehodla že, so by ton Krajusivjask ſo ho roswjasany był, a pschiwota tym Fjerlam teh meho, so dyrbja wot Franzosy wotparacž, a ſnum, jako Njemžy, se krošim njemſkim Kejjoram ſo ſjendzicž. — To ſcho jara cžeszy pojndje, a my mamy tehodla tym najwetschim Podal'am napschecziwo ſadacž — Wostanje Alexander (tak ruſowſki Kejjor rjeka) Napoleonowu Pscheczel, kajž to ſwetswo ſhile Powjesszja ſewſhjich Boćkow pschezo wobtwerdžujo: da je ſa Franz pschezo ſlje; da može ho jemu ſkano tak hicž, kajž my we czeožim Krufchi, na 24cej Stroni naschego Mježecznehopišma praſachmy! — Na 9. Dnju Haperleje je ee Nepscheczelstwo wudyrilo, ale my hisczen neskožemy niſho ſWjatoszju praſicž, tak je ſhoto wobbezjato. Wone ho ſda kajž by byt njemſki Kejjor dobylacž Tak welje je wojſte: ſo ſe njemſkeho Kejjora Bratr, Erzherzog Korola, we Nezy krociej Hprl. pola Brownawu ſe ſyl- nem .

neni Wojskom do Vajerskej panył, a dwie druhę
Czjodzi uje Tirol, kij tejj Vajerskej fluscha, wob-
hadzili. To pak je ho scho bes Krwjeroflecia sta-
lo, dokelž su ho Vajerszy zy skabi czuli, a ho
si, dobrym wojewidzu sczanyll. Ale polo Augsburga
(we Vajerskej) moze kijnej roshudzajez Vincen-
tym pschintz, pschetoż tam ho schisko napszeczivo stan-
jesche k Wojowanju: Napoleon je tam na 17. Hpt. —
kijwojemu Wojskej pschintchol. Won bje na 13.
Parisa rejzował; na 15. bje Czertwurku a na
16. rano na poł cyjom Stuttgartu, dżejz wyrtem-
berksi Kral bydli. — Niemski Kejzer je na 8.
Hpt. s Wina kijwojemu Wojskej rejzował. (Sa
Mjegaz budzemy ſebi wot teho wjeszje wele wjazy
prajicj maz. —)

We Schponskej su Franzosojo tejj saho ten 27.
Mjerga na Andalusiskich Mjesach wulku Bitwy
mjeli. Wonu su jenu 28 tawsend Mužow sylnu
Czjodu Schponiherjow roszechnali, scziniu 4000
Zatyd; wsadu jim 7 Khorosow a 18 Kanonow,
a rosnubachu ich psches 3000 na Kruchi. Fran-
zojsojo mjegachu jeno 30 Morowych a 60 Wobsch-
kodzennych. — Tejj we schponskim Estremadura
su Franzosojo jenu schponsku Czrodu, 18 tawsend
Mužow sylnu, sbili. — Ale we Lissaboni (to je
Hauptmjesto we Portugalskej) su Brittan's, —
na 17 Mjerga 5 Regimentow na Kraj hadzili.
Potajkim tam hiszczzen nejzu Franzosojo, kajz
piched njeſcrysni Tyjenjami rjekasche. Tejj we
Schpons-

Schponskej je sašo rjesčto brittann'skich Wojskow.

Des Turku a Moschkowitarjom nebudže k Mjezej pschinidž, kajž bje na to sospočane, ostelž je Turka Britann'skih Djer sečinit — Hizon rožja Turzji snov'ho iussowise Wojska, so zydžia temu do jeho Kraja ponjež. —

Pſchidulk knewej Wojni.

Wone su hizom mordarske Bitwy jako na 19.
• 20.; tež na 22. 23. a 24. Dnju Čaperleje bes
njemskim a franzoskim Rejjzorom priotkpanyle,
ale nitscho hisd cjen neje swijestossju inajobne cjin-
jene. Wone ho sda, so ſebi kyro Wahu dž. rza;
colla ho ſloro tak pokazuje, so budže njemſkeho
Rejjzora Wejko tollejmol ſe inzomſke Wejki pož-
recz. — Njemſkeho Rejjzora Wojsko hizom drbi
mječi 20 Generolow Mo wych aby Webſchfodze-
nych; wjazr dyzli 3c tawſentow su jim Fransoſ-
jo Jatich wſali, kajž tež jara welje Khorejew, Ka-
nonow, Magazinow, Wesow a druhih wojskſkich
Bjezow. Ale Fransoloj su hisd cjen pječha
wjazr ſubili a wetſchu Schfodu mječi! — Tak ja-
ra, staſkej ſurowej Saſ. Kawoſiju ſio jedyn teho
druhelyho konzuja a ſekobu ſakhat ieja. — Tež
Warschawu, we Poſtej, je njemſkeho Rejjzora
Iud woſhadžit, a ſakbonſkich Woſakow Jatich
wſal, colla pak ſich potom bes Bjonje Dom pož-
wat. (Eži Saſ. Woſakow t u we Poſtej byli budža
p. eſtim ſloro Dom pschinidž.)

Sserbki

P o w e d a r

R u r i c r.

M j e s a c z n e p i s m o ,
schickim Sserbam k Dijebnosti.

Shesty Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.

Junius, aby smazny, tezjanostni Misnor

Czoho je Wina so Sserb tak malo
na swoju Maczernu Kycz djerzi?

Najwetscha Wina je ta, so herbske Djeczi we
herbskich Wucjerskach (aby Schulach) na herbsku
Kycz tak malo kedzblimi czineni budja. Lj. dom jo
trochu Slowa snoshowacj (herbski lasowacj) na-
wuknu: to je scho, schtoz su herbski wuczene. So
bydu herbski pizacj dyrbialy, to znano we zylni
Sserbowstki jana Schula neje. Je to petom herbs-
ke Wucjerstko? Kajka by to njemska Schula by-
la, we kotrejz by lasowacz njemski, pizacj pak
franzowszy aby grichiszy a niz njemski wuczene
bylo? Neje to zylnje pschewrocjene? — Kojjdy
wobyonjeny Djeczihohrjeczenjer aby kozejz Czlos-
wik swutwarjenym Rosomom budze ktemu stacj;

F

so,

so, na cjož te male Djeczo we swojich prjenich
 kjetach kedžbliwe cjinjene budže, to ho jeho džerži
 hicž i o najwoskich ljetow. Dokelž da we naschich
 herškikh Wucžerskach te herške Djeczo predn,
 aby tosła wjazy njemski hacž herški wucžene bud-
 že: da to potom žadyn Djivo neje, so ſu ſwetskho
 schizy heršky Sroženi a Starſchi hymai pschecži-
 wo ſwojej maczernej Rycji, aby ſo gor tu lupo
 Hordosz wobhejdza, mjeniwschi ſo je njemſka Rycž
 woſhebnischi dyžli herška, dokelž jim tažama ženje
 prawje živje do jich Wycza nuž pražena neje wor-
 dowala; runje kaž njeleotry Njemz tež ſe lupe
 Edacjje ma ſo je franzowska Rycž wožniſchi
 dyžli njemſka, dokelž ſu ſemu tež ſamnu luboſni-
 ſchu hacž tu we jeho Młodoszi cjinili. — Zemy
 my tehodla cjiszi Sserbjo vydž da nech ſo na-
 ſcha Młodzina we naschich herškikh Wucžerskach
 najprjožzy herški laſewacz a pišacž wucži; za-
 ne herške Djeczo predn hacž neje ſi aby 6 ljet
 stare nech žane njemſke ſlowa nežlyſchi; dyž ma
 Sserb na jeneho druhého ſerba nj. ſhlo pišacž:
 nech je we herškej Ryczi cjni ic. Budža ho teho-
 runja Wjezn bes nami stacž: da budze Luboſz
 kherškej Ryczi roſz; ſerbowſto budze ho ſažo
 ſbjehacž; wone budze ho pschisporacž už pomen-
 ſhacž, (t už tež runje žadyn Njemz ſerb newor-
 dowala, pschetož ſerb ho bolje pschisporja hacž
 Njemz;) ſerbjo budža ſažo jedyn ſamstejazn
 Lud, kaž ſu prjedy byli; pola nas budze wjazy
 Luboſzie ſnam ſamek knežicž u besnam ſudze
 ſebi

żeby jedyn temu druhemu wjazg luboszje wopoka-
sacj, a herbska Rycz budze wjazg Pschczielow a
Czeszerjow namekacj, dñz jeno ju my ham i Mo-
homaj teptacj, aby ho tuhamu ryczecj a pišacj
hanibowacj nebudzemj. — On by telej Krownenje
we njeckotrych (aby we wschitkach) herbskich Wu-
czerstlach wuslyschane a hohrjewscate bylo: da
bych u naschi Pschichodni (siz po nam i pschindz
budza) widzili, tak herbski lud ho saho sbjehacz
poczina, a kozjdy Sserbow-Lubowar by ho na tym
sradowal. — Nicstu pak mi nechal tute Prjoeckne-
zenje k Stoszi wuklasj, schtuz je ljepe roseini, nech
me powuczl, ja budu je swutrobnem Džakom
hohrjewscacj; ja szym to sdobrym Wotpoladanjom
a s horzej Luboszu k Sserbam czinit. — Wone by
ho bljihczen wele wot teho prajicj dalo, kćiomuj
pak je ton wottkajeny Konz tuteho Pišma zj krot-
ki. Ton Wuczenishi aby Muzwidzenjapočnishi
može žeby se ham wuložicj, a temu snewutwarjenym
Rosomom by te sbotke sferje k Pohorschkej hacj
k Wuczbi horsesestajane bylo. —)

Ton Wohndawar.

Najloschi Pomoz psche Noškrwanenje.

Wone jeno ho treba ton maly Porst pola teje
Ruki na kostremj Boku jenemu Noš krwawi,
fredza Nošcja a teho prjenječo Sibadliczka, to
rjeka, sinolom sadz Nošcja ton prjeni Stawczk,
szwernowej Nicstu cverdzie wobwjasacj. Tak sna-
ne

ne kij; ho to ſda bydž, pomha wſeszie, byž je
prawje czinjene.

Dy; Skocžo Waki ku ſafu.

Wſnječe Krop (aby warjazu Wodu,) lincze ſu na
bryſhun Popjet, ſcincze Whus, woželcze ion, a
dajcze to temu Škotžeczu picž: da budža Waki
prejcž woſtacž.

Schmjeſchna Rada, kij jedyn Bur te-
mu druhemu dala.

Dwaj Buraj, kij psched Wožimdzjessjom na
Hjermanek džieschtaj roſtyczowaschtaj ho duž po
Pucju, ſo to nſedze buſchtaj hebi nuznakuporawej.
Ton jedyn praji: „To najwoſebnische je, ſo ty
Protyku kupisch; aie ladaj jeno, ſo taſku krydnesch,
we kotrejž Jane Schtajery nestesa, dy by tejj dyz-
bijak runje poor Sſljebyrnov wjažy ſa nju dacž.”

Wotmolwenje na te Praschenje we
pſatym Kruschi:

Hegenwola. Pſchelasujcze hebi te prijenje 13
Sicž. we 30. Štw. Knj. Sirachw.

Nowe Praschenje.

Schtu je wumrjet kij nebje nar odženy?
Wotmolwenje we ſedmym Kruschi.

K u r i e.

Ta nowa Wina, kij taj dwaj Kejjoraj, Napoleon a Franz, we nashim Ssuſhodstki wedzetaj, ſe ſtaſkim ſurowym Sapuſzenjom pscherwjasana, kajz to we nowiſtich Czahach wjazy kſylyſchenju nebie. My zemy te wažniſche Podalki ſkrotkim pschendž. — Kajz hizom bjechmy we pjatym Kruſchi na 40t j ſtroni ſpomnili, so ſu 5 Dnjoſ ſaſzbu walke Bitwy bylo: to možemy njetko ſwjetloſſju wobwiedzic. Wobej dwie Wojszy ſtaj we tych Dnjaſ ſniepodomnej ſſurowozſſju napsche-ćimo ſevi wojovalej, a tawſent Mlorwych a Wobſchkođe: y hrc. mjeſeſchtaj wobaſ Vokaſ hizom we tych prjanich Dnjaſ teje konzars kej Wojny. Kos-ſudzaze hiſhčen nitscho priotkanelo neje. Zwar bje fo Napoleon hizom hrjedž Meje hacž e Wi-nej psbicjſchcjal, a te najnowiſche Poweſſja pra-ja, so ſu Franzoſojo na 13. Dnju Meje te Prje-ćymjeſta (Vorſiádce) wot Wina wobſadzili, a woni mjenjachu ſo bory do teho kejjorskeho Gsyda ſa nuzpočzaniu: ale to po ſhano predy hacž nje-ſotre tawſente ſpadacj, aby gor ſtacj nebudze; pschetoz njemſki Kejjor je ſebi priotkwaſł, temu ſrolneje naps. heczilo ſtacj, ſo bychu Franzoſojo te Mjesto nedostali. Hizom pschi Spocžatku Meje 15 tawſent Dzjelaczerjow wokolo teho Mjesta ſoboſe a ſcieroke Pschjerowym rjachu (ſchanzowachu), a hewak je te Mjefio hizom kyro twerde: tejj rjekasche ſo po kejjdy Wobydler Franzoſam na- pschecziwo

pschecikwo stajeejj hettowasche (a tych je psches pol-
cjecza sta tawsentow [250,000]) a samo Hungerow
pułdra sta tawsentow (100,000 Pjeschkow a
50,000 Jysnych) kemu Mjestej na Pomož cze-
nicu. Tam može potajkim ksjeneinu wutrobusar-
żjatemu Krwjerolowanju pschindž! — Potom ma-
ja Franzosojo s Boka a sa Kribetom tejj hishczen
wulkeho Nepscheczela pschewinycz, menujzy tych
speczonych Tirolarjom. Czi bjechu we tej Rozy
wot gtej kstej Mesi hacj blisko Augsburg. i we
Bajerskej pschinschli. Tich Lubosz kniemskemu
Keszorej tak daloko dje, so tejj tam zone Wojnu
wesz pomhaja; wone menujze swetschego lute żo-
ne tych jatych Franzosow a Bajerow ic. do ksjor-
skeho Kraja wodza, so ho tak wele Mužow silni
Jathmi komdziecz netrebadža. — A we Walskej
(Italien) bjechu Keszorszy Franzosow hacj daloko
sady Benediga saczischczeli; ale te najnowisze Po-
wieszja szamneho Kraja zychu wedziecz, so tejj tam
Franzosa poczynje dobrywacj. — We Poliskej bje-
chu po czi Polakojo a Saksoñy na russowske
Mjesy szanyli; a czi Saksojo we njemskim Kra-
ju bjechu tejj skoro kfranzoskemu Wojskej pola Wi-
na storczili. Tak stejachu te Wjeze hrjedž Mesi.
A njeck hishczen skrockim njeschtó wot teho Sa-
puszenja, kiz tales Wojna cjni.

Hizom na 21. Dnju Haprl. bu te Mjesteke Landsg-
hut swetscho zyle do Romadn szylane. A ton 23.
Haprl. we Regensburku zyle Dzen na wschjedz Ha-
bach s Kandnami a druhej Brojnju do ho zhyla-
chu

thu, tak so schje Habsy polne mordwych a wob-
schodzonych ludzi lejzachu; tez̄ bu na 200 Rejjow
a runje tak welje Wobydlerjow hōbu spaljonych;
a hisczen Veczor posdsje bu te rjane Mjesisko
Hof (Prjedemjesto wot Regensburka) cijisse do
Porjekti pelezene, dz̄ejz tez̄ welje ludzi Gruntu
dz̄jesche. We Moze f26tej Hyprl' bu te Mjesto
Sche ding s Granatami sapaljene, a spali ho
cijisse prejc̄. (To hu scho bayerske Mjesta.) Alje
traschnischo hac̄ schukim tym ho temu kessjorske-
mu Mjesikej Ebersberg ton 3. Djen Mjez dz̄je-
sche. zotawsent Rejjorskich je Franzosam nechachu
dac̄ nuz wsac̄; alje c̄i je staskim nepodominym
Glawtom sturmowachu, so te zyle Mjesisko we wo-
henjowym Plomenjach hohrje dz̄jesche. Te Nesbo-
ža polne Mjesiko mjejesche jene bojasne Nopolada-
nje. Schje Habsy polne spaljenech Czjelov lejzachu,
a ſnuzkach we tych romadzjespaldanych Rejjach
hiscejen žadliwſ. ho wohnladasche. Te Mjesisko
mjejesche jedyn Rod, we tym Rodzi je ho ſamo
500 Rejjorskich spaliwo, a we tym Mjesiku bje
poldra tawagenta (1500) jatych Franzosow ic. sa-
ſchypjerowanych, tez̄ c̄i ho hōbu spalitru !! — Ton
Pſcheczel teho Czlowistka ho hac̄ do swojego
Majsnuzkonnischaſto ſtrozi a ſrudzi dz̄ tajke trasch-
niwy Prjotpanenja ſlyſchi, kiž Wojna, koraž hi-
żom hewak Czrjody Hubenſtow hōbu nj̄e, hisc-
zen tajkelej knepſchirunaju jałohne Sapuszenja
a Martry na Kraj a ludzi wulije. Dajmy temu
Wodzerej ſchitkich Wjezow hohrzy wutrobaný Dzak,

so je hishczen nam hocz dotal nitscho wot teho sicutuej nedal; proschmy jeho pak tejz dalje snuternej Poskornoszju, so zyt nas a našch Krai dalje psched tym Mecjom teho Skazensa a Sapuszenjom našich Domow swarnowacz: pschetovz, te Newedro teje Wojny hishczen (þna no dolho?) nimo neje! —

We drugich Krejach je skrotkim tolej prjoksa lo: Franzosojo we Schponst. i pocznu swopecziju hlez; ton nowy Kral hijom je, rjeka, Madrid wopuschcicj dyrbjal; a we Portugallskej je sažo psches zotawsent brittan'skich Wojakow. — Rusja je snow'ho so tawsent Turkow sbil, a jim dw. j twerdej Blakoj pola Donawy, Giurgewo a Slobosia, a 32 Khorojow (jich Khoraje ſu konjače Woposche) wottewsat. — We Westfaliſkej jedyn Prusſki Major, s Menom Schill, spoor tawsent ludzimi (skoro kajz Rubeznik) wolelo cjaha, won je teho noweho Krala s Throna skoczicj, ale won hishczen nitscho prawe twived nej. — Bes Ruszu a Schwedu a Denu hishczen nima te Napladanje, lo zylo bes nimi kMjerej pschindj, kajz ho predn fdasche.

Wone rjeka so je na 21. Daju Meje (Szwiatocznicku) jena nepodomi je mordarska Bitwa pola Wina prjokpangta, we fortejz ſu pjeczha Franzosej pschjerali, a jeno, woſche drugich wojskowych W jezow, ludzi na pek ſia tawsentow sabili. — We ne rj. kashe so ſu Franzoso 13. Meje Wien wobha džili, ale woni ſu hegen ſažo wogn.

Rong prijeneho poł. ljetu.

Serbi

P o w e d a r

R u r i c k.

M i e s a c z n e p i s m o ,
schickim Serbam k Utejnosti.

Sedmy Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.
Julius, aby synow Mjehaj.

N u z w e d j e n j e ,
k druhemu pol Ljotej.

Sa wobjaruju, so je tu te Pismo hishcjen tak
mało we Serbowstwi sesnate. Pschedoż, psches po-
ložju herzkich Wožadów hishcjen niesho wo nim
newje, dokež ja hishcjen himor nejsym Rwilje
mjet, ham schudžom dojncž; a bes nani ſebi je-
dyn druhemu tak mało luboszje wopokaze, so syni
ja ſkoro twungowany, schudžom ham hlcž, we ko-
foczejž Wožadiji zu, so by Mužhod dostaty. A
hishcjen je ho temu Pismej na poor Blafach (na
tych najwitschich) dzejž hym ham pobyl, tak ſejſchtio,
so niz jene newotteſndje. Tak woſko tam Serbjo
herzku Rycž waža! — Niekotre male Wožady
pak ſu ho na te Mjesto wuzejchowate, ſchtož wot

G

tej

tej Sprognosje tych hemi pſhindze. Kotiž je we Hohrjedacju (Kommissioni) moja: kottymž, a tym, kiz so hewak prozuja te Pišmo we Sserbowſtu roſchjerecž, ja s Wutrobu Džal praju, a ſim ſjewju: so budje te Pišmo tež te poč kjetu bes Pscheslaczja dalje wedzene; ſchlikim pak, kiz po poč kjetach beru, ſpomnu ja, so bychu groje! ſomnu Pschesjenepſchindzenje wobnowili a ſwoju Rachnonku wotwedli; tych pak, kiz hiſhczen mi nejšu wobnoswili, tak wele jich trebaja, a kottymž jeno ja, tak po mojim Sdacju na nerjeste ſjetu, jo do pomnju, ſo zyli mi to ſwedzenju dacž, dokelž ja nimam Myšlje welje wjazy Herempl. czischtcečecž dacž, hacž kajž wele je jich wjestnyh, aby wobſte-ſowanych; a kojjdeho Sserba pak proſchu; jo by hebi zyldacž naležzane bydž, tu te Pišmo bes herſkim Ľudom roſchjerecž, zyłemu Sserbowſtu tWuo-žicu.

Dokelž nam ta Wojna we naschim Suhodſti, jara weljo ważnych Podaklow ſobu dželi, a na kotruiž tež ſu zyłeho Europa Woczi ſlożeue: da budze ton Pewedar tak doſko, jeno pschezo jere krotki, ton Kurier pak ſa to dljeſchi. Dy bychu ſo pak doſz ſtemu namekali, kiz bychu zyli ion kojjdy Žydzen rjecž: da nech to ſjewja tam dzejž heblce beru. Tolla ſo. pak to ſnano hiſhczen kjetza ne- budje ſtacž mož, dokelž hiſhczen woč tu tych zyłe Sserbowſto newje; ale knowemu kjetej mola ſte- mu

mu Rada bydż. My budżemy druži mol wot teho
rycjecz.

Ton Wohndawar a Salojer.

Wujick, fiz Khips dała.

Wosche teho, so je Khips (aby Gyps, jena Sorska Kalk) jara dobry Polemnojenju, (colla pak jeno na hucze Pola, fiz haklej ho smie na czecje). Leto po tym prawym Mojenju hohrjehypaci, byž dyrbti prawy Wujick dacj, dokelž won tu Moz we hebi wopsciumnie, so psches ton Gips te sposlledy wostate Ruski Moja sbudżene budża, a tej Semj swoju Moz hobu Dżela); wosche teho ma Gips tejj hishczen ton Poczink, so won, dyž je na schelke Kuchinskeplody, jako Kat, Kuhl a tehornuša, se Kschidu hathy, dżecž su Schmizy, (Erdslöhe?), nahe Schlinki, (Schnecken) a Huzajny pschinischlo, te konzarske Swjerjata saczjeri; a pomha tejj Skotej we schelskich Khoroszjach, jako Woz zam fiz maja Kropy, aby Kulje pod Schiju, pschercož te budża sahnate byž ho jim Gips se Sselu sojeshany lisacž da, a sbudzi jim sažo ton subje ny Loscht Eydzi.

Njeschto wot Ssolotwie.

Schtuz je prawje dobru Ssolotej pojysz; ton hebi ju nedaj mocž, alje jeno ton Pjest aby dru-
hu

hu Neczistosz s' Porstami wurebjicj, te gor jara
masane Wopena pak ho nehmjedja hodu cjinicj.
Ton nemuhry pak budje ho ktemu hnano hmjecj,
a ja hnano hodu druhimol skwadniščo mot teho
rcijecj czechodla je wona nemota wele ljepta. scha.
Ja tehbola nitschö bolisje newineschijn, hacj so jeno
by ton aby tamny to jedynmol spytal, (a to moze
talla gor jedyn mol spytacj, nech tež ho jemu ſda
tak lupe hacj ze), a ja hym dobry ſa to, ſo ton (dyž
ſek ze prawje dobre ſtolotej pojysj) Czaß žiwen.
Ja žanu wjazj motu mijecj nesechze.

Wotmolwenje na te Praschenje we
ſchijestym Kruschi:

Hadam a Iypa. 1. Rh. Moſ. 1. Štw.
27. Štejſ.

Nowe Praschenje.

Kotre ſu te czi najren'sche Wjezy na Szwiecji?
Wotmolwenje we woſnym Kruschi.

K u r i e r.

Wjernosz a Prawdosz ſu Kubla, kotrymž koſde
dobre, cijste Myſlje ſrej a bes Hejchlerswa howdu-
ja, aby ho podcijisnu; wona ſu hwiſate Pschi-
ſhwuschnoszja, kotrychž ho žadyn Eſyn teho Procha
wotrjez nehmje; wona ſu ta Gserniczka we Wo-
ku Božlin: a ta człowska Schlacht dyrbjala psches
hmoju

hwoju Sashawosz ton Konz schickich Wjezow
s Kwatkom rshibiliżicj gręz, dyż by znała ho grobię
a bes Bojoszje na tych żdanięch sejschijecj. A dyż
tejj runje njeleci si fu, so Bjernosz a Prawdu sa
Wobschijecja wudakaja, kiz moza ho werczęcż a
wobroczęcż kajż jedyn ze: da sibuje ho colla ton
wetschi a ljebschi Dżiel tych Człowiłkow psched taj-
skimi Wobradami tych Nebes, a horoduje jilm we
Wutrobi, kyz tejj; won to runje pschezo fCetom
neczini. — Sa teho Powedarja teho Ćjaħa-Po-
dalkow (kotrehoż my jow Kurier menujemy), dyr-
bia Bjernosz a Prawda czi Wobzerjo bydż, kiz je-
ho psches schwieke Saschmatanja ljebyr pschewodżecż
maja: alje kalk czechka, haj kalk nemożna budże
jemu ta Pschiżwuschnosz, dyż je won we jenym
Ćjaħu (kajż ton njeſiſchi) žiwy, djejj ho te Podal-
ki cziſħeċċa, a jemu hamemu welje zylje cjiſſe
snate nebudże. (A scho tejj powedacż neſmje.) —
Ja zu wam je moji Čserbjo! tak dołho hacż bu-
du tu Česz mjecż-swami ryczęcż, (pschetoż moni
żydża mi ju hiżom poczecż potivoczęcż,) skrotkim,
kajż pschezo, a na żadyn Bok swetschej Luboſsju
(unparteiisch) powedacż.

Ta Bitwa nedala ko wot Wina, wot kotrejż my
we poſlenischiem Kruschi spomnichmy, je ton 21.
Dzen Meje Popoldnu wot czoħħ hacż Wecżor
do 10ich, a na 22. Xano wot 4 joħħ hacż Wecżor
do 7mich traħa, a je jara krawawnha byla. Ma wo-
bimaj Bokomaj bje welje Mordwijnch a Wobsch-
kodżenych. Franzosojo piša ja so je mi ļ njeſski
Rejjor

Kejjor 12 lawsend Mordowych, woni pak jeno
1 rco a 3000 Wobschodzenych; njemski Kejjor
pak pische: so je bes tyni Morwowni jeno 6000
wobschodzeny Franzosow namykanech. Kejjdy pi-
sche, so je dobyl. Tak welje je wjeste, so Franzoso-
jo po tej Bitwi saho na ton Blak czenichu, skore-
hoz bjetchu na Kejjorskich schli, menuzzy, na pra-
wy Brjoh Donawu. (Po Wotzi delje ho prawy
aby Iheroy Brjoh rachnuje.) Po takim tolla
Kejjorszy Blak skhowachu. Ton franzowski Her-
zog wot Montebella, s Menom lannes, bu na 22.
Meje tak hylne wobschodzeny so dyrbeschke ton 31.
Meje na swoje Blusne wumrecz. Temu bje jena
Noha wotczyljena a ta druga roczyljena. Won
je załbowany, do Parisa wjeseny. Wini bje tak
welje wobschodzenych Franzosow, so nižje żadny
njasz Rum sa nich nebje; a taška Drohota so
Punt Butry 6 Schjessnakow a jene Jejo pol
Schjessnaka ploczesche; alje paperjaný Schj:snak
jeno tolla 5 Sslihebernow wožoko stejesche.

Ton Khor (aby Wiedzjelense) Kejjorskich fiz hi-
žom bjesche leboke we Walskej (Italien) muzka, hu
Franzosojo a Walszgac do Hungarskej saczisch-
cziel; a ton Dzjel franzowskeho Wojska fiz Dal-
maziskej stejesche, je 17. Meje Triest, we Wal-
skej a 28. Diume we Hungarskej wobhadzil, (dwie
wošebnej kejjorskej Handels- alj Rupjarskej
Mjeszi,) a je ho tym franzowskim Wojskom fiz
s Walskej pschinje ſjenoczil, tak so bje njeck fran-
zowske Wojsko (woſche tych fiz k Rhajnswjaski
ſlu-

kluscheja) hishcjen na 200 tawsend Mužow bylne. Njemski Kejjor tež hishcjen neje nitscho blabschi, skerje bylnišchi, a my mamy celodla hishczen tym najrośbnischim Podakam napiszećjivo lądacj. — Czi speczeńi Tirolarjo bjechu wskolo 19. Meje tak skidżen so blubichu pošwuschni bydż. 15. Meje hishcjen so jim te Mjesto Schwaz psches czylanje, sloro zyłe wotpali, dokelz woni inč Barjerow, kij z molje Schturm bjechachu, kożdymol wotpichu, a sewschjech Woknow czylachu, colla pak naposljetk podlejzachu. Razz buchu pak Barjerojo a Franzosojo sažo trochu slich Kraja wohn, so kwilkemu Wojskej k Winej kwatachu: da sa poczachu woni sažo, pschi Ronzu Meje, snoweho Rebellion; sbichu tych Barjerow ic. kij hishcjen tam bjechu; wobhadžichu schelke Mjesta we Schwabiskej (aby Wytembergskiej) a Barjerskej, a stejachu 7. Jun. jeno hishcjen 6 Mil wot teho bajerskeho Hauptmjesta Minchen, dżejz jich Král bydli.

Do Sakżenskej je tež jedyn kejjorski Khor nuz panyk, tonc żorný Legioń, wen bje 12. Jun. Draždjanach. Predn bje 3000 Sakżow sbik, a 22. Jun. bjeļipsku. We Bajrajtkskim bje tež jedyn, ja pola Egera Czedach bje cęczi tajki Khor. Te zedża romadże do Westfalskej a Hollandskej panycz; tam ze jim Britan'ski (Englenvar) njekontre tawsceny k Pomožy s Wody na Kraju hadžicj, a tak (jeli so budże so to scho tak radžc) Franzosu we njemskim Kraju sbicz pomhacj. Ton pruskí Major Schill zysche tež ktemu schemu pomozny bydż

Bydži seho Schde pak bu 31. Meje we Schtralsundzi (po ransidheho Morja) swetscho zlyt wot Helsidejow a Denow hehrjesbjenjeny, a Schill ham saczyljeny. Welje pak jich hisczezen necha wjeric so se Schill morow, haj sena Zajtunka je hlcjoni got prajstu so se saho stanhl. — We Polskej su Rejjorszy tejj swetscho saho wohn. We Noyy kdrus hemu Jun. su Warschawu rumowali, a Polazy su we lejjorskim Gollizien schelke Mjesta nuzwasa li. — Sakhoucki Kral je 13. Jun. slipska do Frankfurta, vjezz je 16. pschinschol, rejjowat; a Sakhojo bjechu tejj po Wina. — Rusza njeck snow'ho i Turku a se Schwedu sylnje, a schudjom se Sbozom, Wojnu wedze. Schwedzi se hijom saho Krudy Kraja, i Menom Westbotten, woldobhl, a Turkowskej hlyom je te Mjesto Warna, pschi ejornym Morju, wobhadzil, a po taikim hisczezen su Alessch Lowitarjo nqedje 24 Mil wot Konstantinopela. — Schto bukje Rusza pschejivo njem'skemu aby franzowiskemu Rejjorej czinie: to ho hisczezen himor i Mjestoszju prajic nemozje. Wone ho pschezo sda, so ho volje na njem'skeho hacj na franzowskeho Rejjora hottuje. — Woc pruzskeho Krala ho tejj pschezo schelke rycji, a nitscho neje mjesto, hacj so je pschezo Rejnik verku.

We Sponskej ho Franzosojo jeno tak djerja so tolla gor welje swopeczizu nejndu, alje do Prjetka tejj uiz. — E Portugallskej su jich Britannijszy (lij su tam njeck Portugalzami romadzije, 32 stanowscow sylni) wohn wohnali. —

Sserbki

P o l v e d a r

R u r i e r.

M j e s a c z n e p i s m o ,
schitkim Sserbam k Drjebnossji.

Wosny Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.

Augustus, aby žnenski Mjesaz.

Može ſo Wedro ſ Wjetoszu predn
Čaſa poſtajic?

My mamu we naſchich Pročkach, bes wele
druhimi (temu gmejn Muzej knesrosemfazezi a
newužitnem) Wjetzami tež te Wedro psches zylo
Ljeto horjenazejchowane; ale koždy je wje, ſo to
jeno tak kož ſo radži nuztrechi, a nichu je ne-
može ſ Wjetoszu wobšwjetſic ſo tak kož Proč-
ze ſteži, a niz hinač, budže: pschetož Wedro woc
tak ſchelkic, nenadžužje pschipadazych. Prjetkyas-
nenjow wotwiſuſe, ſo ſo ſkoro nemozne ſda, te-
ſame na dolhi Čaſ predn prajic. Te Stacije
teho Gſlonza a Mjeſaza, te Hicje teho Wjetra,
te Lejzenje a Mječe jencho Blaka (aby Krucha
Kraja), a wele druhich knemenowanju bryſchnje

h

, psche-

pschemjenjazych a newjestych Podaciow, je te Nas
wabenje itak schelakim Sortam Wedra. Tolla
postajti jedyn Naturuwohnenjer we Parisu, s Me-
nom L a m a r k, kozde heto predn Czasa te We-
dro (we jenych Knihach liz kozde heto wohndas-
ka), a gruntuje swoje Predepschipowedanje na te
Stacze teho Mjehaza. Dokelz te Wedro liž
tonhamy pschipoweda swetscheho trechi (ljepe tolla
hac̄ Prostyzje): da nech je tym Lasowarjam tu te-
ho Pišma k Wedzenju date, kajke Wedro ce po-
lense pot heta hetsa hisczen budze.

Ljecžl budze (skrotkin romadžje wsate) hohrze,
newobstaſne, wjetrojte a svele Kimanjami napel-
njene. — Julius je pschl Spocjaku rjany a
horzy; 4. a 5. je pschemjenjazy s Kimanjom;
newobstaſne hac̄ 16.; wot 16. hac̄ 19. jara rjane
Manja; 20. Weezer Niewedro; wot 22. hac̄ 30.
horzo a renje. — Augustus budze we prjenich
Dnijach jara horzy. Na 3. aby 4. so Wedro
pschemjeni; wot 4. hac̄ 6. pschemjenjaze; 9. a
10. renje; wot 11. hac̄ 14. wulki Wjetr, Dejshcž,
Niewedro, a hac̄ 19. newobstaſne Wedro. Wot
19. Augusta hac̄ 22. Septemberej budze, ro-
madžje wsate, wjaze hubeneho hac̄ rjaneho We-
dra. 23. a 24. August budze rjany; wot 25.
hac̄ k Konzej budze newobstaſne. — September
budze hac̄ 14. swetscheho wjetrojty a dejshcžojty;
potom budza njeſotre rjane Dny; wot 25. hac̄
26. pschikryte Nebesja a Dejshcž; wot 26. hac̄
k Konzej renje.

Nosymnje budje (skrotkim) siwkje, pschemjenja
jaze, mokroste a wjetroste. — October ma pschi
Spocjatku czmowy Wedro, a Wjetsik skrotkeho
Weciora (Sudwest) duje; wot 3. hacz 8. renje;
9. sylnie Wjetr a hacz 13. hubene Wedro; Wot
16. hacz 21. renje; wot 22. hacz 30. wjetroste a psche-
mjenjate. — November budje wot 1. hacz 5.
s Pschemjenenjom renje; wot 6. hacz 10. hubene
Wedro, kiz so pak hacz 13. pschemjeni; wot 14.
hacz 19. pschifryte Nebesa a wjetroste. Wot 21.
Novembera hacz 21. Dezemberej budje hymnischo,
ale renischo hacz we predawshim Mjeszazu. Wot
22. hacz 25. Novembera budje hubene Wedro,
wejebje we Noze. — Dezember budje hacz
11. newobstajny wostacz, potom budje renischo;
sczinatym budje Syma nuzstupicz; 16. aby 17.
budje tażama sażo motberacz; 18. hacz 20. syma
a renje; 21. naisskerje Tacjje. — Knes Łamark
żenje nepraji, so sawieszje tak budje; ale so żna-
no aby naisskerje tak bydż może. A wone też
swetschego treci.

Mjeschto psche Schizonwy.

Schizonwy wotbydż, żebi wjeszje kojdy Ejsow-
wik wintschuje, kiz je snimi wobczeżeny. A tych
Ludzi je mało, kiz bychu we Ljeczii stej Plogu wob-
czeżeni nebyli. Schelake, schtoż su czi a tamki
pschenje czinili, neje pomhalo, a husto żym ja
żam blyschak prajicz: so by zyl ton aby tamny schen-
wje

wie ſak weſje dačj, dy by tu Plogu wotbýdž mol.
Tu macze jenu hñadnu Wjez, a kiz wjesſje poma-
ha: „wſnicže Pinſelk, poſchtrychujcze te Blaki
dzejſ ſo Schçonwo ḥohrjedjerza ſe ſchtom jazym
Woliſom, ſczincze to hiſchczen jedynmol, a
wy ſje na pschezo wot nich frej.” Ton Wolij
(Baumöbl, Bomiel) je Schçonwam kajž naj-
horschi ḥyd. Kojjdy može ſo ſtejlej Pruhu psche-
ſhwjerſicž; Sczincze, njedje na Desku, Koleſko
(Kreiß) ſe ſchtom jazym Wolijom, hñadje ſpredja-
nuž jenu Schçonwu; wona budje ſo prozowacž
psches tu Smuſchku pschlndž, ale tak kytſje kajž
budje jeno trochu mokra, budje morwa lejzo wo-
ſtacž. — To je ſawjesſje temu tak.

Wotmowljenje na te Praschenje we ſednym Kruschi:

Dyž ſu Bratsjo psches jene, Sſuſhodži ſo
lubo maju, a Mandjelszy ſo derje wobendu.
Sirach 25. v. 2.

Nowe Praschenje,
Echtu je ſo narodžit, a neje zenje wumrjet?
Wotmowljenje we džewjatym Kruschi.

R u r i e r.

Ton 5.. a 6. Jul. ſtaj jara krwawnej Dnaj we
tych krwawnych Podalkach naſcheho Ćjaſha bylaj.
Na

Na tymaj Onjomaj je bes tym franzowstkim a njemiskim Kejjorskym Wojskom, pola teho Mjesch-ka Wagram (nedaloko wot Wina) ta Bitwa prjekpanyla, kotrejz ho dwuno napshecjiwo la- dasche. Ta Bitwa je tak mordarska byla; so ji žana we tych nowischich Časach runja neš; psche-kož 4 molje ho tawsent (400,000) Mužow ton Djen napshecjiwo ſebi wojowasche, a na połdra tawagenta Kanonow Smereč a Skazjenje rujo woſkolo ho roſpscheszeraku. So pschi tajkim Puszenju mało ludzi spadalo neje, može ſebi kojjdy myſlicz. Franzosojo : vihaſa ſo ſu njemiske-mu Kejjorej 10 Khorosjow, 40 Kanonow a 20 taw-ſent Tatych wotiewsali. Mordwych a Wob-ſchkođenych ſu tež nepodominje welje inječi dyrbje-ſit, dokež bje jich Wojsko (po franzowstkim Višan-ju) jako bje Bitwa nim, jeno 60 tawsent Mužow ſylnie, a prede Bitwy bje wone tolla knajmewſhe-mu 160 tawsentow ſylnie bylo! — Franzosojo wſejacku jeno 1500 Wierdowych a knajwiažy 4000 Wobſchkođenych, a to hiſhčen pschistaja; so ſu wulku Schkodu mijeli. We tym Wokomik-nenju jako ho toles piſche, hiſhčen jow žane njemiskeho Kejjora Powjedzja nimamy. Dyž budža te dojncz, potom pak budžemy ſebi wja-ze Szwietloſſje ſteho Prjekhicza wsacz mož. Tak wese je tolla wjeste, so ſu Franzosojo tu Bit-wy na 6. Jul. dobyli; hacž pak je ton Dobytſ ſjara woſebnem Wuzitkom pschewjasany był, budže haczej Čas ſucjicž. — Po tej nepodominje
krwaw-

krwawnej Bitwi bu bes tymaj dwjemaoj Wojsko-
maj Brvajow. Wot poczynę wobsanknjeny,
kij dyrbi (wot 12. Jul. rachnowane) i Mjehaz
tracj. Wone pak ho praji: so tonhamy na
njemiskeho Kejjora Boku neje hohrjewsaty, hacj
ho runje (wot franzowskeho Boka)pishe, so je
njemski Kejjor wo njon proñucz dat. To scho
haklej dyrbimy po Czazu s Mjestosju shoniež;
pscherož we żanej Wojni tak wele Ljżow neje czisth-
canych a ryczanych bylo; kajž we tej njetisichej:
dokelž te człowiſke Redžbowanie we żanej Wojni sa
tym Wohnfodom tak sylnje, a staskej żadosju
a Bojoszu stalo nej, kajž we tej, kij ho Lietja
wedze. — Ta Bitwa, tak krwawa hacj je by-
la, tolla nej (kajž ho sda) tak roshudżaza byla,
kajž bydż dyrbesuhe. We tessej dyrbesuhe abj
njemski, abj franzowski Kejjor zylje sbity bydż;
ale wonaj budżetuj ſebi hegen hischcjon wobaj saſo
Wahu dżerjecj; ale wone može tejj t Mjerej
pschindż. — Ta Bitwa tak bliško pola Wini
prijekpadze, so bjeſhu Wini schje Thurmi, Cziedi a
Hořki polne Ludzi, kij na ton wulki krwawni Po-
dalk pschiladowachu. Te Mjesto Enzersdorf pschi-
tym swetscheho zile we Plomerjach hohrjedżjesche.
— Naschi Sakħojo wulku Kwalbu po tij Bit-
wi doſtachu. Wone bu jim wotlaſowane: so fu-
njedże 3000 Sakħew con Sgrjeđ (Centrum;
Mittelpunct) Kejjorskeho Wojska pſchedyrili, ne-
fedžbewarshi na 50 Kanonow a 40 ramſend Mu-
zow, kij jim napſħecziwo bjechtowachu. — — —

Napo-

Napoleon je jich hohrjew o promanje sa
Fierschtu a Weznekrat widzik, won jich bes tych
wozhebnje dobrych Wojakow rachnuje, woni su
hu swoju Pschißwuchnoz swozhebnej Czeszju dopelnili ic. — Tak steji pižane. —

Britann'szy (Englanderjo) ho we žanym Lje-
czi kajkej Mezu napschezjivo Franzosy hottewali
nejsu, kajz Lietza. Woni wewschjeh Morjach
schje Brjohi wobruhja s Wejakami na Kraj Esas
dzenjom. Niedaleko wot Neapela su hizom se 6
tarwzentami tu Kupu (Inselu) Ischia wobhadzili;
a sadz Hamburka bjechu tejj hizom ſlobja (7.
Jul.) rjekotre sta Muzow na Kraj hadzili, a pschi-
powedachu jich hischczen poldra tarwenta. Woni
zedja wot tam hem wjeszje do Wesifaliskej panycj,
dziejz pschezo Morkotanje bes Podanowai pschezci-
wo jich nowemu Kronej knezi, a ho stym czornym
Khorom ſjenoczicj, kijz ho pschezo hischczen, tam a
hem we Sakkonskej hohrjedzerzi. — We Schpon-
skej ho tejj pschezo husto bija, ale zodyn dale
nepschindze. — Kuha je we kejjorskim Gallizien,
ale bit ho hischczen ſnikim nej; kojjdy pschezo
mjeni so je jeho Pscheczel; ale won budze tolla he-
gen (jeli so hischczen ſchto budze) Franzosy pom-
baež. — Turka je Serbiskich kytro ſara ſbit. —
We Schtokholmi bu ton nowy Schwedow Kral (te-
ho s Chrona storczeneho Krala nanowy Bratt)
na 29. Jun. pod tym Menom; Korla XIII. kro-
nowany. — We Pruskej (aby Bramboriskej) bje
iditko smjerom, a Kral bje pschezo Rejnigsberku.

Na

Na 26. Dnju Juliusa sažo 1500 Mužow wot teho czorneho legiona Lipsk wobhadejichu. Wenii ho tam jeno rano wot czjoch harz po Poldnju do czjoch hohrjedjerzachu, wedzichu ho tak daleko pješnje hohrje; dachu hebi pak colla 25 tawsent Thulerjow Penes dacz, a czenichu wot tam do teho Mjesta Halle. Ich Wodzer, aby Woschiporucjer, ton Herzog wot Braunschweig-Oels, neje ton Bronjow. Wotpocznik hohrjewsk, tym Wudacjom: so we brittanniskej (englenskej) Skluzbi steji! — Czi westfaliszy a hollendiszny Wojazny kiz bjechu we Saksonskej, su swetschego schizny kym Brjoham polnoznischego Morja (Mordsee) czanyli, dokelz Britann'szy možnje roža, tam szych Wejakami na Kraj pschindz. Westfalisti Kral bje 19. Jul. sažo do swojego Wydlersteho Mjesta Kassel pschinschol, a hijom na 17. Jul. bje we tym Mjeszi tež 3000 Sakjow nuztrechito. — Tež czi Tirolarjo ton Bronjw i p. hohrjenersachu, dokelz wot žaneho Rejjora podpišany nebje; woni tych Basjerow na 17. Jul. šylne sažo pschimnechu.

Mjenskeho Rejjora Woplßmach wot tej Bitwy pola Wagram rjeka: so su woni 30 tawsent Mužow subili, Franzesojo pak wele wjaze. Smosłom woprjetka teje Bitwy woni Franzosam 10 Kanonow a 12 Hodlerjow (to su franzoske Kholroje) ic. wottew sachu, Wonu tu Bitwu tehodla pschjerachu, dokelz ton Fjerschta Rosenberg ton ljevnj Konz szych Wojska wobendz da, 20 Wjow ho pschi tej Bitwi wospali. — (Tak mjejachu ho te Wjaze.)

====

Sserbski

P o w e d a r

R u l i e r.

M i e s a c z n e p i s m o ,
schickim Sserbam Erejbnoszi.

Djewjaty Kruch.

Prjevije Ljeto 1809.

Septembr aby michalski tež nesmni Mjesaz.

Kak su Mosche lozny ksaahnacju?

Bes te schkoduczinyaze Skocjata su tijz Mo-
sche krahnowanju. Kojidu Hospodar tijz je sui-
mi wobcezeny, budje ſebi wleszje SWutrobu za-
dacj teſhame wotbydž. Drudj i m rjechtionjesch-
to ſtaji, so tijz druhe domjaze Skocjo nanje
pschindje, a wot njeho wopta, da tež Smerž
klydnje; tu macje njeschto tijz junemu druhemu
Skocjecju neschkodzi a Mosche tolla Konz wosmu.
Wulke a male Mosche su na teles Waschnjelochje
kworbycju: „Wone ho bes njeschto Mukl na
Proch festrkany neleschowanj (zuchi) Khalk, ſkuse
drobnym Zokorom namjescha. To ho tam ſtaji
djessj Mosche najbolje pschindu, a podla Esudo-
bje SWodu.“ Wone je snajobne, ſowulke a ma-

Te Mosche Muku rade žeru, ſmol dyž je jím ſlotka ſčinena. Ta ſucha Muka, a vřaze hifcjenem ton Khalk, čjanu Mofrotu na ſo; te Mosche tehodla bes Pschedatja piſa; a dokelž ho jím ton Khalk me Vijschi leſchuje, a jich pschezo veſje lacinrhc czini: da ſej wone to psches ſtajne Picje ſahnacj pfectaſa, a beru tak doſho Wodu Ehebi, kacj ho roſpuſku. — Tejj moža ho muſke a male Mesche ſtym ſahnacj: „ſo ſo jena živa popaſje, korejj ſo Koſmij požmudža, a ſo ji ſaſo kjezeč da.“ Te Smrdzenje, kij ſo ſchudzom roſſcheri, te druhe ſascheri, aby jich pschiarodžene Pokilenje a Bojoſz jím praji ſo može ſo tým druhim tejj tak ſejnudž. — Hifcjen njeſotre Wjeze ſu, Mosche na lochke Waschnje ſahnacj, ale te pak byd u wot ſe elkich Læſewarjow tuteho Přema ſranou wužmij ſchane bylo; pschetož bes namí Šerbami je jich hifcjen jara veſje tajkicj, (woſne ſtudnje ſo je vjerno,) kij ſenu Wjez ſuzu preby hocj ju ſnaja, a ſamí pruhcwacj ju Pro v godnu nedžerza; a tu ſu ſamſcrne hubeni, pschitvjeručedžo, kij ſu czechy kwobrocjenju. — (Zolla hifcjen jí e wot tych Moschow, a to we jenym tych pschitvjeručedž Kručach.)

Njeſotre Zejki ſtokrhcž može ſo
Wedro ſWjefvſſju predy Čaſa
po ſtejicj.

Dokelž ſmy ſebi we predawſhim Kruschi wo-
piſali kajte Wedro te poſlenje pot ſjera ſjerſa
hifch.

hiszczem budze, (kij pak tolla tejj hiszczem himor
zylje s Wjestoszu trechicz nemoze): da zym y Sz-
bi nietk tejj hiszczem we naschim Pisani nsekotre
Bejhi k Wopomnenju hohrjesztajecz, skotrychz
moze so Wedro li to wot kjeta kracki Czaj (njedze
jedyn Dzen ic.) predy, s Wjestoszu wedzicz — 1)
Ran'sche Sera pokasuja, so budze ton Dzen Wjete
aby Dejszcz; weczorne Sera pak, so budze jut-
sisci Dzen rjany, kiba so hu te Sera kajz Kopyr
barbene, tedyim hubene Wedro pschindze. —
Ran'sche a weczorne Sera hu te najdalische Mjesz-
wulkej Czjody Mroczelow, wokolo koczych je
kolowokolo lost, husto psches zoo Mil daloko,
jazny. Dyz my tehodla ranische Sera widzi-
my: da je to jedyn seher Bejch, so wulka Roma-
da Meroczelow wot weczernego Morja hem wo-
sche nas hohrjeczenj; po takim czmowym Dzen
budze. Dyz pak hu weczorne Sera kwidzienju,
da je to Pakasanje so jena caska Czjoda Mrocze-
lew pod Nebezhami k Ranu wot nas precz cjenje,
a potakim Nasajtra wjeszje rjane Wedro budze.
(We pschichodnem Kruschi dalje wot teho.)

Dyz Kury (Jeja) nesz nochzedza.

Schtuz ma tiske Kury, kij we wjestych Czach
nochzedza Jeja nesz, ton dawaj jim prajenj
Wowz iwsz, (njedze tak kajz Słodk k Piwej busche-
ny budze): to pomha.

Wotmolwenje na te Praschenje we
woßnym Kruschi:

Henoch, Helias a Kochowa Mandjels-
ska. I. Mojs. 5. Et. 24. Seci. a 19.v. 26.

Nowe Praschenje.

Schtu je so predy narodzil hacj jeho Nan a Macj?
Wotmolwenje we djeßatym Kruschi

R u r i e r.

Podaskam naschich Onjew hischcjen to Blu-
scha, (schtoz bje we predalchim Kruschi wohnka
wostalo): so je Pressburg (te Hauptmesto we
Hungerskej, djejj njetk noschi Sakhojo steja)
psches te franzowske Czylanje na 26. a 27. Jun.
skoro zyke do Pusziny pschewobrocjene. 123 Rej-
zow hu zylje spaljene; tych psches Kulje rozhys-
lanych pak je wele wjaze. Ta Schkoda budje
wjize dyzli 10 milje sto rausent, aby 1 Million
(1,000,000) Schijzenakow schagowana. — A
potom: so je Napoleon Bamchowy Kraj, s Frans-
zowskim Krajom sjenczil. Hizom dalko Bamž
nitscho wjaze we l'wovsnych Wjezach roskasowacj
neßmiedzische, ale (hizom) na 17. Meje pak frans-
zowski Kejjor sjowne sczini: „so ton Kraj, kij
hacj hem Romskiej Zyrkwi Bluschescze, njetk
franzowskemu Kejjorstwu Bluscha.“ Bamž nje-
kotre semjanske Kublaßkowa, a wosche teho hisch-
cjen krydnie kojde Lieto 500 rausent Tholerjow.

We

We Duchomnswi pak won pschezo ton najwosch
westanje, jeno brajlich wele Moze je semu toll
nawschje Washnje wottesshle. Won je kredz
Jul. s Roma do teho Mjesta Avignon, we Fran-
gowskej, rezzowal, fotrej tejj nedy pod Bam-
scha skuschejche. (A njeit stym nowischim Po-
dalkam.)

Ton Czaz, kajz dolho dyrbesche Bronjow.
Wotpezzink tracz, je hijom na 3 Tzdzense nimo,
a hiscjeja ho s Wjestoljju newje, hacz je sajo
ho hriesbj njeny, aby h cij je pschidljejeny, aby
hacz je Mjer sczinjeny. Te Powjeszja ho tak beszobu
kischuju: so moze ho runje tak sylnje na Mjer,
kajz na Daljewedzenje Wejny wjericz. Wone
ho tehoela hisczen Djenha (1. Sept.) nitscho
dalje wot teho prajez nemoze, hacz so hisczen
aby, s Wejnu Konz nebudje, aby so hisczen
Mjer tolla tak bryschnje k Wobsanknenju pschindz
nemoze. We tym Mieszi Achen, Hollandskej,
dzejz ho Mai oleonowa Macz, a jeho Brat, hol-
lendski Kral namekaschtaj, hijom na 27. Jul.
sjawnje se Swonenjom schitkikh Swonow, a
s Kanonami Czylnjom pschipovedachu, so je
wjesly Mjer: a tolla nebje wjerno. Napscheczimo
temu ho wobej Wojszy saho sylnje knowemu
Krejrossliwansu pschihottowaschtaj; wobej Wojszy
ho knowemi Ludzimi pschisporeschtaj; newe Schan-
ze (Schelke Rebje) buchu, bes tymaj Wojskomaj
czinjene, Patronne pelnjene a. t. r. To schitko na
zadyn Mjer nepokuswasche; a tolla moze rejj
Mjer

Mjer stebo scheho pschindz. Nijemiskeho Kejjora Wojsko je hischczen na polca stu tawsend (150,000) Mužow hylne. Erzherzog Karla, Kejjora Franza Brat, kij temu zyklemu nijemsk. Kejjorskemu Wojsku Porucznosz je dakaſche, je ton wožoki Hamit na 30. Jul. wot pbwozil; czopodla! to nej snajobne. Majsterje s Nijewom, dokelz ta požlenja Bitwa na 5. a 6 Jul. sažo sa jeho Wojsko ſubena džiesche, a won hizom colla wjestszy Do- bytč widžisze; Erzherzog Jan pak, (tež jedyn jeho a kejjorowy Brate) kij se kwoſim Khoroski pola Preßburka ſtejſeſhe, mjejſeſhe Porucznosz, tych a tych Člakach klijewemu Konzj uſich Haupt- wojska ſkorjic; won pak njeſtre Schtundz poſtſisze na tym Blaku nuztrechi, jako bjechu Franzosojo ton ljevy Konz hizom wobejſchli, a te- hodla ta Bitwa ſubena džiesche; a to bje Erzher- zog Jan Wini. Woschuporucznosz na nijemiskeho Kejjora Wojsku, ma njeck ton Fjerskeha Lichten- ſtajn, jedyn t. i. jara mudry, dobrocjiv a bohaty Knes.

Tak dolho hacj ho tu ſda ſo budje k Mjerej pschindz: da ſu Britanszy (Englanderſo) do Hollandskej panyli! — Won ſu tam hizom nje- kotre twerde Mjesta nuzwali a žalosnje roszhyli: ale Franzosojo ho tam tež jara hylne napschecj- wo nim romadžachu; ſchicke Poſin i Franzowſkej Wojakow do Hollandskej wožachu, a ſtebo Kraja ſen pak many my njeck wulzy wazny n Podat- kam napschecjivo ladacj. Dyrbeli Britanszy tam

tam dost gvacj, fajz su sapocjeli, (a fij moze ho stacj, smel jeliso tu kMjeric nepschindje); da banno franzowske Kejzorstwo secher nej, hacj je Nepscheczel neradpanje, dokelj wone shnellendiskej Semiju mesuje; schtoz ho pak banno tolla stacj nebudje.

Ton Herzog wot Braunschweig-Oels je ho se swojsim czornym Legionom ljepe ljebyr pscheprak dzhili Schill. (Schill bje zy vjezyn.) Won je na 7. Augst. sady teho Mjesta Bremen, we tych Blaskach Elsfleth a Brake po tej Rjezi Weser, do polneznichsheho Morja, njedje 3.000 Mužow bylny, kBritanskim swochnyl, (czeknyl). Won budje banno vorse i. jeko we Hollendiskej pobu snimi bjech ovacj; a banno got tu Woschuporucznoß jich Wojska na Kraju, kiž je 50 tawsent Mužow bylny, dostacj; dokelj Britan'szy žanych prawje wuschiknych Porucje: jew na Kraju nimaja. Won bje, tak dolho hacj je se Saksonskej wohn, (to rjeka wot 26. Jul. hacj 7. Aug.) ua 12 molje Puri injet. Te nojhorsche bjecha na 29. Jul. pola a we Halberstedtczi, dzejz ho Wetzor wot 7. hacj do 11. bisachu. Czorni dobrychu. Ton gte wesfelsk, Regiment bu zyly horjesi ybowany; schtoz nespada: bu Tate. Kano na Haſbach psches 300 Milidnych a Wobschodzenych leſa žachu. To bje žaloszna Noz sa tyh Wobydlerjom! We Braunschweiku, dzejz 1. Aug. bjeshe, njez kotre sta Mužow jeho Khor pschišpotichu, dokelj bje ton Herzog jene Pschiwolanje (Proclamation)

na tych Wobydlerjew wojsnd; dat. We Hannoveri, (tam bie z Ang.) schuke franzowske Magazin wupuszi; 4 nowe Kanony a schtož so j mu bewak lubesche a mojesche prejcž pschinesz, rosa ſebu, te druhe Ludzem k Wezelu na Haſy jmetacž da, a tehotunja. Tak won na ſwojej Rejji ſakhadžeshe! —

We Schponskej pak ſu Franzosojo na 26. I. wulki Dobylk na tym ſieuoczenym Schponskim, portugalskim a brittan'skim Wojsku ſezinili. Woni pižaja: ſo ſu 6,000 ſabili, 10tawſent Jaſych wſeli a 10tawſent do tej Rijeki Čajus czižnelli. Na drugim Blaku pak jim ſažo u. j tak ſchlo.

Bes Ruku, Turku, Schwedu, Denu ic. nischo jara wuzejchowaze prijekpanulo neje. — Pruske (aby bramborske) Wojsko na ſ aby 6 Blakach loschtnych ſogerach ſteji. — (Rajz wojsche ſjetu ſakžonske pola Draždjan a pola Busdyschima.)

Po najnowiſčlch Schenenjach je njemſkeho Kejžera Wojsko ſažo na zsta moſje ſto tawſent Mužow ſylnie, a wobej Wojszy ſtejitaſ hotoſwej knowyym Pukam. Hicž k Konzej teho Mjeſaza Augustuſha dyrbesche Bronjow-Wotpocžink tracž, poſtom pak dyrbesche ſo ſ Wjetoszu pokasacž, njeſhco jene: Mjer aby Woju a. Wot franzowskeho wulkeho Wojska, kiž wokolo Wina ſteji, dyrbſachu zotawſent Mužow do Hollandskej hicž dokej ſu tam nufui trjebni.

Sserbki.

P o w e d a r

R u r i e r.

M i c h a e l n e p i s m o ,
schickim Sserbam k Erjebnossi.

Dješataž Kruch.

Prjenje Čjelo 1809.
Oktobar, aby minewy Mješaž.

Wužitk, kij džirve Kostonichi dadža.

Džirve Kostonichi, kij s Blakami s Komadami
rostu a nebudža k Wužickoj nałożene, moža k schel-
kim Wjezam trebane býdž, Schterka, Modlo,
Koffee a schelke druhe Wjezhy moža ho wot nich
cjinicž. Schtuj ze Schterku mječž, ton bjel a
rybuž te Kostonichi na Truwacžku, lin Wodu na
te rostruwane Kostonichi, a mjeschej je Schtun-
du dolho bes Pschestacža. Na to kin tošame do
platoweho Mjecha, a týž se ta Woda wotbježa-
la, lin sažo bryschnu Wodu do Mjecha, a daž
si we lutym Rybowanju a Meczenjom teho Mje-
cha wotbježecž. Te drohne, kajž Muča, kij je
ho stej Wodu žobu s Vi jeha wucžisdyćiale, ho we

- R

tym

ym Ssubobsu, djejj je ho steho Mjedha bjezec
dalo, na Dno pudzi; a dyž je to 24 Schtun-
dow smjerom stat i da ho ta Woda wotlije, a
te šadžene je ta najljepešcha Schterka, kiz janče
Psychostowanja wjazy netreba. — Te gropne,
aby to schet je we Mjeschi mostale, ho wužuschi,
a na Pulcer rostwocje: to je tSchattamplokanju
tak dobre k sij nosljepešche Motto. — Tejj ſu te
Kostonichi jara dobre bes Konjazepulver — a
ſParu waſjene (to rjeka: jeno njeshto malo Wody
Hornsku, a cončam pſchikryte) ſu wone Swi-
jomkormenju Wujjipschinezaze. Tejj wone tak
warjene, swoju Horkosz ſubja. — Schtuž je Koſ-
ſej vor nich czinicj, ton je najejede nebjeljene na
Rachlach wužuschi, potom je wobjel a roſkraj na
drobne Ruski, ſhp težame do Hornyska, ſin hor-
zu Wodu nanje, mostaj ju Bjertek Schtundu
na nich ſtejo, potom je pal a pschihotuj na te
Waschnje kajž ho ſKoſcejom czini. Laski Koſ-
ſej zylje tak kajž pravý ſlodil a neje nestrowy. —
Kak ſchelakemu Wujjicej može ho jena Wjez na-
ložicj, kiz ho hevak ſda, ſo knicjomu nej; —

Pokasanje, kak, a ſežoh može ho
Wedro predv Čjaka ſpoſnacj.
(Daljestajenje.)

2) Dyž Selonzo rans ſčiſtej klončnej Bar-
bu ſhadža, aby horsy po ſekadženju te Mro-
czelje predv ho roſčjeri, aby janých Mroczelow
na

napscheziwo ſebi pola Wecjora nima: da ton
Dzen rjane Wedro wostanje. — 3) Dyz ſo Sſlon-
zo Wecjor ſcijstej Barbu khowa: da je Nasajtra
wieszje dobre Wedro, ſinol dyz po tym iſane we-
czorne Sera pschindu. — 4) Dyz Sſlonzo ſady
cowſtych Mroczielow, (psches kotrež wonie ſwoje
Pruchi pschieszera, aby ſjenej czorniczerwenej
Barbu) ſkhadza aby ſo khowa: da borsy Deſt hčž
aby Wjetr nastanje. — 5) Dyz ſo Mroczielje wod-
njo ſylnje wokolo Sſlonza romadža, aby ſo pod
nim romadže czahaja, wot czohož ſo praji, ſo
ſej Sſlonzo ſpody ſo ſzelje: da nastanje nelus
bosne wichorjate Wedro. — 6) Dyz je Dopelnja
jaſne, Popolnju pak Schtrych Dejſchcza pschin-
dze, aby wot Polnozy Romady czornech Mroczie-
low ho hrjestupaſu, a zyle Nebeska pschikyja, aby
ſaſho roſſehnate bubža, predy hčž ſo Sſlonzo
khowa: da na druhı Dzen Wjetr wot Polnozy
duje. — 7) Dyz je zyky Dzen mroczone bylo, We-
cjom ſo pak na jenym Boku Nebes ſwjetle ſcijni,
a ſwjetle wostanje: da Nasajtra ſteho Boka Wjetr
ſem pschindze; ſacjenje ſo pak ton ſwjetly Blak
po Kwilli ſaſho remadže: da Wjetr napscheziwo
temu Blak pschindze. — 8) Dyz Kano Ma-
nastanje, a borsy ſaſho pada: da je wokolo Po-
nja rjane Wedro; kupa pak tažama do Moſeo-
koſije: da budze mroczone, aby ta Ma borsy we
Dejſchcu ſaſho delje pschindze. — 9) Dyz je We-
cjom wieje malych czornych Mrocziawkor na Ne-
beſach: da na Dejſchcę poſaſuje; ſu pak wonie
bjely

hely a swjetych: da rjane Wedro pschindze. —
10) Dyz ho jena towsta Mrocziel po Nebesach
delje we swjetych Smułach rosschjeri, kotrež
Podacie Wedražiom aby Wjetrakorē
menowane budje: da borsy steho Boka, djejj to
Wedražtom steji, Wjetr pschindze.

(Wobsanknenje pschichodnje.)

Wotmolwenje na te Praschenje we
dżewjatym Kruschi:

Te Dijeczi Hadamowę, (pschetož Hadam
a Tyva nebjeschtej narodzenej, ale stworenej.) i
Krh. Wlejs. 4 a 5. Stw.

Nowe Praschenje.

Ketry je ton najwuzitnisihi, ale tež najskokod-
nisihi Staw na Czlowiku?

Wotmolwenje we hidnatym Kruschi.

R u r i e r.

Mjer a Wojsna hishcjen ho pschezo wazitaj.
Pak pschindze Nadzija k Mjerez, pak Bojosz k Wojs-
ni. Wone ho zwar pschezo na Mjeri džjela: ale
te jara surowy Bronenje pschi wobimaj Wojsko-
maj žanu wezelu Nadziju nedaka. Tolla drudy
na te najwetsche Pschihottowanja k Wojni, Mjer
ruczje a nenadzuiży nastanje. Džrbjalo pak sa-
ho k Wojni pschindž, (kajž bolje Napoladanje ma-
hacž

hacj k Mjeres): da budje znano Kufa njemškemu
Rejjorej pomhacj, pschetož won Galliziskej djejj
ham stej, žane franzowske Wopone stajecj, a tym
Poddanam Napoleonej homdowacj dal neje, kajj
je še to tych Blakach stalo, djejj Palazj ſami
steja. — Schto budje pružki Kral cžinicj, dy-
bjata Wojna ſažo wudyricej? to je Nemjefloß; —
runje kajj ſo to i Wjefloßju prajicj nemože, kaj-
ke, a ſchto, hiſhcjen tymaj dwjemaj Rejjoromaj
na Puczu ſteji, ſo ſo tak doľho ſjenocžicj nemo-
žetoſ. Won žadu nitscho wot teho ſjawne cži-
nicj neda, a Bronjow-Worpočzink pschezo na
newjeshy Čas, ſdrojemaj Lydjenjomaj Hohrje-
daczom, traje.

We tej Wojni Ljetsa ſo nichtu tak newuzehu-
je kajj cži Tirolarjo. We jich Kraju je njedze
620 tawſend Wobylterjow, cži ſo na žane Wasch-
nje do franzowskej Wohlje podacj nožbedža. Tak
doľho hacj bes tymaj Hauptwojſkomaj Bronjow
Worpočzink traje: da woni pschezo Wojnu wedu.
Woni na 13. Aug. pola Innsbruka, (to je Haupe-
mjesto Tiroli,) tych Franzosow a Bajerow ic. mor-
varszy pschimnyihu. Ta Bitwa wot Ranja hacj
do Beezora trajesche, a cži Franzosojo buchu
ſewſchjemi ſjich Šjenocženemi ſ Tirola wuchnacj.
(Kak wele je jich na žanym Boku wostalo, to nej
wopisane. —) Tirolski Kroj ſluthk možofich
Hohrew a Dolew wobsteji, tých Hohrow woni
lute wulke Kruchi Škalow a ztomy delje maleſa,
Iphitke Pucje kij do jich Kraja wedu tak kajj, a
weber

wobtwerdzis, so je skoro nemojne do jich Kraja pschindz. Won si jami Penese bija, (Ssje-
boro s Brittanu'skej krydnu! cejj su brittan'szy
Woschi Tiroli); a njetk su hej gor do Lowy stojili:
so jedza ssich Kraja jedyn scej Kraj (Republik)
sczinicz, to rjeka: so zanemu zusemu Werchej pod-
vani bydz nochzedja. — Jedyn Korszmar, s Mies-
nom Hofer, we Innsbruku knezl a zylej Tirols-
skej Porucznoszje dala. Won je hebi con Titel:
„Herzog“ dat. Won znano hej myslí, dyž
Napoleon Gierschtow a Herzogow czini: da može
won cejj. Pschetoz Napoleon je na swosim Na-
rodnymdu (15. Aug.) saho czjoch swojich swjer-
nych k Gierschtam a wosmioch k Herzogam sczinist.
— Kak dolho pak tym Tirolarjam jich Speczen-
je pojndze, to ho bratich wedczicj nemože: dyr-
bjala bes franzoskim a njemskim Kessjorom saho
Wojsna wudhricz, kassz lejder! schicko saho na to
pokazuje: da može jich Sadzerjenje Frangosam
pschezo k wulkej Schodzi bydz; ale nech cejj troje
tak dolho hacj je, na Posleku budza tolka hegen
podlejjez dyrbecj. — —

We Hollendiskej su Brittan'szy na 15. Aug.
tu Izverdzisnu Bliesingen dostali, predy pak sko-
ro te zyle Miesto do Romady sczyleli. Won
tam bes druhimi Wjezami 224 Kanonow a 2,900
Gsudow Pulvera namekachu, a 5,873 Frango-
sow Zatych sczinichu. Njetk su ho pak swetsche-
ho saho tam prejcj sczanyli, ale woni budza naj-
skerje njejde drudzen saho na Kraj pschindz. Hols-
lendzi

sendži ho pak jim schicko napschecjivo bronjesche,
ale to ton Kraj jara czischcji. Hizom wosche te-
ho ma ton Kraj lejzde Ljeto psches 24 Millionow
Schwesn. wjaze wohndacj hacj unzpschindze; a
hollendsk. Dot je psches 1 Milliard (Milliard je
tawsend Millionow) a 700 Millionow (Million je
10 molje sto tawsentow) aby 17 stow Millionow
(1,700,000,000) Schfessnakow wulki. —

We Schponskej bjechu Brittan'szy a Schpon-
szy 1 zotawsend Mužow hylni hacj 4 Schtundu wol
Madrida pschinskti, tolla pak jich Franzosojo ton
mol hischczen (pschi Konzu Jul.) wottehnathu. —
Dokelž su we Sponskej cji Wošože a Michschi
temu nowemu Kralej pschezo jara nešwerni: da
je Kral schjem jich Kubla sebrak; a schje Klosch-
tery, we kot učiž Michschi bydla, hohrjesbjenyk.
Michschi dyrbja, kojdy dzejz je rodzeny, ho po-
dacj, a krydnu Pension. Psched 20 ljetami bje
we Schponskej 1,925 Kloschterow, we kotrychž
ho 49 tawsend 238 Michow živjachu, a 1,081
Kloschtrach bje 22 tawsent 347 Nonnow. Dru-
žich Duchomnych bje 60 tawsend 238, tak so bje
te zyke Duchomnywo we Schponskej 121 taw-
sent 823 Par scho: owo hylne. Wot teho Češa
hem pak bjechu ktero wotbrali.

Runje na tym Dnu (13. Aug.) jako Tirolat-
jo Franzosow sbichu, pschewinychu Turkojo Ser-
biskich. Woni jich wot tej Kjeli Morava hacj
k Belgradej pschinachu, a jim (tym Serbiskim)
jara wele Schkody a Sapusjenja naczinsku. Do

tej Twerdžisny Deligard Turkejo so Onjow bes
Přestacja rosnje cíylachu, a te serbis ke Wojsko
so skore cízje hohtje sybowachu.

We Nišovskij, Schwedzinskej a Denemark-
skej nitscho we pišanahodne prijokschlo nej, hací
so cíi cíjo polnoznaishi Wettwojo tež beszobu na
Mjeli džjelajo.

Draždjaný, tak wobtwerdzaja kassz Prahu.
Koždy Djen i 500 Burow schanjuja. 10 lawsent
Grangosow a Sakow Dražjanach steji. — Wi-
ni kostyr Drewa so Schjehnakow placji. —

We tym Mjeszi Aquila, we Neapolitaniskim,
je sa 5 Onjow 130 molje Semjerzenje bylo. Voor
molje bje tak hylne, so schicke Rejze we Mjeszi
czepebachu. Psihi tej Hohri Chiarina bje hly-
schez so Semja rufesche; wele ztomeru buchu
Skorenjemi spowalane, a we Studnach so Woe-
da waresche. Cíl bohsh Wobydle i jo steho Mje-
sia Aquila na frej Polu bydlachu. —

We Brittan'skej je tak wele Koffeja, Zolora
a druđej tehorunja Wohry natomadzenej, so ne-
wedza wjaze schto snej sapoczecj. Na wele Blas-
tach Skot i Zoloram formja. —

Poredzenje. We dzewjatym Kruschi, na
pehlenej Stroni, dzewjatym Ryncku wot del-
ka dyrbi rjekacj: z sta lawsent, aby z molje
sto lawsent (300,000) a niz z sta molje sto
lawsent, aby 30 Millionow (30,000,000);
schtož híjom je koždy (kliž je sa tym myšlin) tak
wedžicj mol, so je wopak stajene.

Sserbki

P o w e d a r

R u r i e r.

M i e s a c z n e p i s m o,
schickim Sserbam k Erjebnoszi.

Kruch.

Prjenje Ljeto 1809.
November, aby mjerežinski Mjesaz.

Snankanje, kak može ho ksemfkim Kruschewim Ssymjo salutowacj.

(Predydopomnjenje. Sserbjo ton Płod, tot
remuž Njemz Erdblen rjeka, schelka menuja, ja-
do Rutki, Buny, Bjerny a rehorenja wjazy-
żone Domenowanje neje premje hacj semske
Kruschow; runje kajž može ho te njemiske Menu:
Er d à p f e l, semske Jabłoka wupraſicj. Braſ-
lich je te Gslowo dljescze hacj dyž je po njemskim
wupraſimy: ale to nas molicj nedyrbi, jeli so zca-
my prawi Sserbjo bydž. Sa to je we njemskich
Ryczi njekolre Gslowo dolhe fiz je we Serbkej
krotke. Roffzda Rycz ma swoje Hegensiwa. Tol-
la doſſ mot teho; nech tež jum Njemz Kartoffel

rjeka. [Któż je' też wopak,] wótkiemnie budźa semske Kruschwych menowane. A njeck tchemu Pokażanju: kaf moja ho semske Kruschwych stajkim Wuzłikom sadzecz, so žana gyla subena nejndze.)

Zenemu Rolnikoj (aby Burej) we Brittaniskej (Irlandzi, we Kildare) je nuzpánylo, te Wobšadżenje swojich Polow se semskimi Kruschwami jara tunjo wobstaracz. Bon to menujzy taklej czint: „Wot schickich semskich Kruschwów itz we jeho Hosyodarski trebane-buchu da wen, wot Mjehaza Novembera ‘ženii’, težamij Konzy wotrjesacz, na kotrychž ho najwjaże Wokow (kyschitobnemu Skhadzenju) namekaja, tolla tak, jo ton spodeny Dzjel teho Woka wot Noża srarjene nebudze. Kojjdy wotrjesany Kusk ma njedze 4 aby 5 Wokow. Ton bu sažo na mensche Kujž bžjeljeny, a tak roskrate buchu te Kujki kžuschenju swowžnemi Pluwani do drewjanych Gsudow (aby Tunow) twerdzje romadżje kladzene, a tak dolho, hacž bje Ĉaž Skhadzenju, skhowane.” We Mjehazu Mjerze injejachu wone te Napolodanje kajz sežuschenia twerda Koža. Taſke buchu wone njetko sadzane; žana newosta prejcz, a te Płody dwaj Lydzenej predy hacž druhe stanjachu. — Postajkim ho ženje žone semske Kruschwych kžyminenju wostajecz netrebadza. Schtuž pak na tym zwyskuje: cón spyttaj prjeni mol jeno snieschto malym, a sadaj hacž ho ta Wjez tak ma aby, niz. Schtuž ženje nitscho nespytta: cón nidž nitscho nowe wuzitne šhonicz a wedzicz nemože. — (Teżz wot tych

Rikyrnacjow, kij Maljeto se semskich Kreuschworo wohnrostu, dyz budja wottornjene a do Semje sadzene, safo Płody narostu.)

Pokasanje, tak, a sc iohó može ho Wedro predy Ćžaša sposnacj.

(Wobsanknenje.)

11) Dyz je napschecjmo Słonzej tajka Sswjetlina, na Polabanie, kajz Podnoschë Tuszczelje, kwidzenju, kotrež Widżenje Wjetrażowck rjeka: da borsy wulki Wichor (Sturm) nastanje.

— 12) Te Mroczelje, kijz ho kijz wulke bjely Hohry aby Romady Ssnjeha bydż sdađa: pschi powedaju jaźne Wedro; te czorne pak a kajz Womosj barbene, wožebje dyz nisko skeja: Dejschacjik; a dyz su Wožen czerwene: Wjetst. Po malischo Dejschacj hicž sapocjnje: dljeje traſe.

13) Te czorne aby bjely a jošnjeschjere Newedrowych nroczelje nejšu tak straschné, kajz te czerwene a brune, hacj je runje pschi kamnych te Rimanje sylnische hacj pschi tych czerwennych; tehorunja tež ton żowt a czerwony Blysk hujzischo nuzbije, dyžli ton bjely. — 14) Dyz su słoncöne Průšt Kano we tej Wupari kij se Semje śupa, kwidzenju: da Wjetr wot Weczora duž pocznie; je to Weczor kwidzenju: da wot Kanja Wjetr pschinbje.

— 15) Dyz Wjesdy kupi śwjecja, a te male gor kwidzenju nejšu, hacj runje mroczone Nebeža nejšu: da cymoth Wedro pschindze; świe-

cja pak wono we Symi Nozy sara jaſnje : da naſtanje wulka Syma. — 16) Dwor wokolo Słon-
ga aby Wjeſzaza : pſchipoweda cymoty Wedro aby
Wjestr. — 17) Te Podlaztonza a Podlamjeſzazy
poſkuſja na doſko woſndjerzaze roſne, nelubosne
Wedro. — 18) Dyz ſu Hohry, kajz ſKurom
pſchikryte kwiſjenju : da pſchindje Deſſchcz aby
Wjestr (— ic. —)

Powucjenje, tak moža ſo ſlaby Wo- czi poſkylnicž.

Woſlabnjene Wočzi može ſebi Ćzlowik po-
ſkylnicž, dyž ſo husto ſe hymnej Wodu ſa Wu-
ſchemi a Ćzolo muje, tež ſamo ſowu ſe Schiju
kumpaku wele pomha. Aby dyž ſo jedyn Rano
do Słonzaſkhadženja na ſelene Polo (aby Wuku)
ſtupi, tolla tak, ſo ma Słonzo ſady ſo, a la-
ha tak, njeđje Schtundu, na tu ſelenu, ſTrawu
wobroſzenu, Šemju : to woſlabnjenym Wočjam
ſara welje Poſkylnenja da. —

Woſſej pſchetrachene Woſmolwenje.

Mjechtu ſo jeneſſ! mlobej Holzy wopraſcha :
hac̄ by wona jeho mječz gylia? Wonam wotmol-
wi: O! nje, moj Kneze ; ale jeli ſe my zecjo:
wadzocze my me mječz. —

Wotmolwenje na te Praschenje we
dježatym Kruschi:

Taſyl. List ſw. Jakb. 3. Stw.

Nowe Praschenje.

Dje ſtej dwje Parſchoni zyłe Wojskeliſehwo
(Heerlager) ſbitelj?

Wotmolwenje we dwanathym Kruschi.

Kurier.

Mjer! Mjer! Mjer! —

Djak byž Bohu! te newjeste Kablanje bes
Wejnju a Mjerom kiz psches Bjertelljeta wele
Millionow ludzi s Nadziju a Bojoſzju pelneshche,
je e Konzej dobjezale! Steho czorneho Niewedra,
kiz nam ſnow'ho rozesche, je te Sſlonc'ko teho
Mjera luboſnje ſwjeczo wustupilo. Bojoſz je
ſaſſchta, Nadzija je dobyla. Na 14. Onju Oktobera
Dopolnja gich Segerjach, je bes franzofkim a njem-
ſkim Rejjzorom ſawjeszje Mjer podpiſany, a na
16. Okt. Rano gmich, je hłzom Napoleon wot
Wina do Parisa rejzował. Ton weſely Podak
je bes ſchickimi Wobydlerjemi naſchich wokolnych
Krajow, kajž ſo myſtlicz dd, wilke Weſelje na-
czinił. Te wilke, Eboje pschipowedaze Slo-
wo: „Mjer“ wubudzi we tych Wutrobach, tych
pod tym Prutom teje Wejny žałoszatych Ludow,
tu Nadziu ſjepſkich Dnjiow. Ale braſlich, ton
zylijeinejſki Mjer, ta wulka a nusna Potrebnosc
ſchit-

schickich Lubow we Europi, sda ho lejder! hisch-
czen daloko bydż, a budje hishcjen wot nowych
nepodomnych Prozowanjow dyrbecz wuwojowanym
(aby wubjedzeny) bydż. — Njetko pschi Wjestoszy
teho wobsanknjeneho Mjera, je schitko na to stu-
zene, wedžicż: schto da je tolla pschi tym Slednan-
ju wuczinjene? So njemski Kejjor neje nitscho,
aby tolla jara mało, subicż zyl; Napoleon pak je
zyl welje mječ: to wjemy. Won drje je kojdy
njeschto spuszcicż dyrbjat. Siawnie hishcjen
nitscho snajomne nej. Schtoż wjemy, to hu scho
jeno Hudanja a Sdacja; te Poweszja hu tehoodla
schelake. Po njeckotrych rjeka: so budje njemski
Kejjor wotstupicż: Kruch Galliziskej; ton Vjer-
tyk pola tej Rjeki Inn; Salzburg, Triest a Fi-
ume ic., romadżje njedże 600 ranich Mil, a
njeschto psches Million Wobydlerjow. Druhe
Poweszja sašo praja: so budje Tirol, Vorarlberk
a Salzburg sjenoczeny, a ceħamny ton Wulkihero-
zog Ferdinand wot Wyrzburga, njemiskeho Kejj-
zora Bratr, krydnyż; a bayerski Kral budje sa
co (dokelż bje Tirol jeho) Wyrzburg dostacż. Sa-
šo po jenej Poweszji ho praji: so je njemski Kejjor
franzowskemu, wojsku Drohu, psches Hungerski
Kraj, do Turkowskej hicż dowolit, a so budje
Kejjor Franz na Kejjzora Napoleona we klinca-
zych Penesach (to rjeka: niż Papjerjanych) 40
Millionow Schjeħnakow placzież. Rak welje
Wserneho na tħie Poweszjach je, a zwar po je-
nej Wojni, kif je Kejjor Franz stajkej Hjezu
medt,

wedł, budżemy dyrbecz borsy shonicz. Schitko
hacz dotal snate je nowjeste; to pak je wjeste so je
Mjjer.

Tehorunja tejj je bes russowskim Kejzorom
a schwedzinskim Kralom, na 17. Dnju Septem-
bera, Mjjer sczinjene. A na tańce Waschnje staś
po taj dwaj sajnđzenaj Mjehazaj lietsa wulzy wu-
zejschowalej, pschetoz we nimaj stej dwie Wojni
wobsankhenej, psches fortejj je wele Krwje psche-
latej, a wele Hubenstwa na ludzi pschinjesheneho.
— Schweda je psches to swoj zylg Finnland a
Kruch wot Westbotniskiej subil, (we kotrymž Kra-
ju skoro Million ludzi bydli); tejj wotstupi
Schweda na Ruszu te blische Rupy kiz pschi Finn-
lendzi lessja, a sanknje brittan'skim Schiffam zylg
schwedzinski Kraj, hacz jeno tym niz, kiz Esol
a klamarSKU Wohru pschiniesu. — Schwedzinskij
to wele schkoži so je Fjnniska subena, dokelž tam
wjaze žita narosze hacz ton Kraj treba, a do
Schwedzinskij, dżejz težame pobrachnje, wožen
budże. Sa to pak finniski Kraj Gselje nima,
kotruž finniszy Wobydlerjo se Schwedzinskij do-
stanu, a ho tak beszobu mjenjeja. Russowski
Kraj njetko na 42 Millionow (aby 420 molje sto
tawšen) Wobydlerjow wopšimnie. — Schwei-
dzinska ma njeschto psches polezecza Milliona Wo-
bydlerjow.

Schponska pak budże njetklej ton Kraj we
kotrymž sało rosbne Podalki prjotkojedzą. Hacz
dotal su tam Franzosojo pschjerawali; tolla pak
su

bu hebi hishczen te Hawptmhesto Madrid sojero
żeli, ale njetk budza tam saže swulkej Mozu
pskindž. Hizom je wele lawsend Franzosow na
Pucju so do Schponskej cž nu, a Napoleon tam
tež wjeszje borsh budze. Tena franzowska Zis-
tunka je hizom wjehczała: „so predy hacž budze
„ho Jeto minicž, żadyn schronski Nebella a
„brittan'ski Wojsk we Schponskej a Portugallskej
„wojaze bydž nedyrbi.“ —

Tirolarjo bu s jich zykleho Kraja Twerdžisnu
sczinili, tak so tam nichetu nuž nemože. Schickle
Skaly na tych Hohrach bu s Pulverom nalodowa-
li, so dy by ho runje Nepscheczel psches ich Schan-
zy s Glaktom pscheczischczał: da je woni roszhyla,
a te Ramenje ho na Nepscheczela serwischjeh Bo-
kow delje walecz pocžnu. — Wonи drudž tam a
hem wohnwudyrja, jako na 3. Okt. bjechu ho,
i o lawsent Mužow sylni, hacž na poldra Schtun-
dy k Salzburkej pschiczischczeli, buchu pak sažo
s Wopeczizu sahnacži. Tak tež ho jim we Wals-
kej bzjeſche, dzejž hizom bjechu tež hacž na podr
Dnijow Rejje k Benedigej pschinschli. Trient bu
jim na 28. Sept. se Schturmom wsaty. — Schto
budze ho njetko snimi czinicž, dyž je bes tymaj
dwjemaj Rejzoromaj Mjer sczinjeny: to budze ho
tež boršy pokasacz dyrbecž.

Dena a Schweda ho tež pocžnejtaj rom-
dzje pskiblizowacž, a budžetaj tež suano skoro
Mjer beskobu scziniež. — (Wot Brittan'skich
we Hollendži a Russow we Turkowſ kej pčihodnje.)

Sserbli

P o w e d a r

a

R u l t e r.

M i e s a c z n e p i s m o ,
schickim Sserbani Erhebnossi.

Dmanash Kruch.

Prjenje Ljeto 1802.
Dezember, aby hodeowny Mjesaz.

Na mojich Kasowarjow.

Wobsanknjene bu stym Kruchom, prjenje
Ljeto nasheho heriskeho Mjeſacznego
pisma. Schelake wujitne a wedzenjahodne
Wjezny ſmy ſebi my psches težame we nashej
Kyczi wopomnicz moli. Schkoda jeno je, ſo
byſchcen pschezo ſchizy Sserbjo wonim newedža;
ſo by moja Proza bolje podeperana, a te Pisimo
psches to pschezo wujitnische a teži renische bydž
molo. Ja zu je kſetu dalje wesz, a ſchirku Pro-
zu na to wajicj, ſo budje ſo spodobacj, (kojjde-
mu ženje ſcho prawe nej). Wone budje ſojo kajž
ljetſa do dwej Dželow roſparycj, jenq ſtora
Pſhemjenenjom ſo budje Kurier prjetku. Po-

W

wes,

wedar pat saty. (Kojdy Lydzen hisczen kje tu nebudze wohnakane, ale na druhe Ljeto 1811 moze ho to znano s Wjestoszju stacj: schuz tu tak docko budze.) Schuz ma Rachnowanje somnu dzerzecj: ton zyl to hacj knajdleshemu hody, aby prijeni Dzen uewebo Ljeta sczinicz. Dy by njedze njechru tu aby tam byl, kiz by te Pišmo mot Ljetsa 1809 psches zyle Ljeto mječ zyl: ton moze je pola me (ale jeno jeniczych pola me J. G. Deuki we Budyschini, rybowej Haszy No. 456) njeschto tunischo hacj sa dwaj Kroschki dostacj; hewak zane tunischo nej hacj dwaj Kroschki Kruch. Stuz zyle Ljeto pospochi wotemnje bere: ton dwaj Kruchi sa Ljeto darmo dostanje. To je tym kwedzenju date, kiz su mjenili, so je pola me tunischo frydnui, hacj pola Pschekupnikow. Schuz ze slimi wikowacj, ton ma hisczen njeschto wjoze Rabata (aby Polohzenja) na nich. So by kojjdy Sserb, (wołebje ton kiz neby rad widzil dy by te Pišmo pschestalo,) hebi dat nalejzane vydj, tezame pschego hole we Sserbowstwi snajomne czinicj: to je moje najwersche zadanie. Kojzda Wjes, aby scheszho a scheszjo Sserbijo romadzie moli hebi tolla jene dzerzecj; to by kojjdy Mjehaz Nowynpenes aby Sljbyrnykrosch sa zyle Ljeto na jeneho Pschinschlo; a to je tolla wjeszje tak wele jako niescho. Tak kytsekojj to budze: da bym ja tym Mjeczu, so mozu je kojjdy Lydzen wohnakacj. A nechali da Sserbijo tak wele na ho wazicj tez beszobu jenu Zajtonku we swojej Ryczi mječ? —

Ton

Ton Powedar budze kjetu jeno njedje Stro-
nu hylny, a budze ho sjenę Taſliczku sapocjecj,
kotraž budze kojjdymol Mjehaz predy nadjoze
Wedro (to rjeka: so najskerje taſke budze,) na kojj-
dy Dien pokasacj. Dokelj Wedro predy Čeſha
wedjicj, sa kojjdeho Čłowika, nech je schtuž ze,
wjeszje wulzy wazne je: da ho ja nadziju, so budze
jich wele bes mojimi ſeržlini Łasowarjemi, kotrymž
budze ho to spodobacj. Nech tejj wone na Łohę
netrechi: da je hicjom to wele wiwoſte, dyž swetsch' o
trechi. A we tym Dowjerensu zemę tu te Prijekinsa-
cje sapocjecj:

P o k a s a r (nadzijazeho) W e d u a,
na ton Mjehaz Januar 1810.

1 Smjeschane	11 Dejſcheſ	21 Jaſno
2 Jaſne	12 Nwbſtn.	22 Smjeschane
3 Smjeschane	13 Nwbſtn.	23 Jaſne
4 Mjohovjte	14 Mrcz.a W.	24 Mja
5 Ssnje	15 Dejſcheſ	25 Mrcz.a W.
6 Jaſne	16 Mrcz.a W.	26 Mrcz.a W.
7 Smjeschane	17 Mrocžno	27 Newobſtajn
8 Dejſch. a W.	18 Jaſno	28 Dejſcheſ
9 Newobſtajne	19 Sinschn.	29 Ssnje a W.
10 Dejſcheſ	20 Jaſno	30 Ssnje
	31 Dejſcheſ	

Wukōjenje. Tažne rjeka; byz na Nebeskach žane Mročzelje nejšu, aby colla jara maslo. — Smisch. aby Smieschané rjeka: byz je na Nebeskach njeschto wjaze cimowych Mročzelow. — Nwbst. aby Newobstaſne rjeka: byz je na Nebeskach wele Mročzelow: tež žnano Konežko Dejšschiza s Wjetrom pschindže. — Mrcž. rjeka: Mročzno. — Wtr. rjeka: Wjetr aby Wjetſik. — Te Syffory Dny we Mješazu pokasuja.

Wotmolwenje na te Praschenje we hidnatym Kruschi:

**We Michmazu. I Rh. Samel. 14.
Stw. 13. Stcž.**

Nowe Praschenje.

Kotra bje ta najmodša Macž?

Wotmolwenje we prijenici Kruschi kjeſetu.

K u ř i e r.

Njek ſu tež te Wustatti (aby Artillaryje) keho Mjera bes franzowſkim a njemſkim Rejhorom ſuaſobne. Wone je ſich 18, a ſu jara twerde ſa njemſkeho Rejzora, dokelz won njekore wot ſwojich najbohatsich jako najstarsich Kruchow Kraja ſubi. Schtož bje kjeſta ſjendocene, budje njekko vzejljene. Njemſki Rejzor nſedže poſdra kawſenca ranithch □ Mil a polſchworta Millona Wobydlerjow ſubi; menuž: zyku West. aby Wećornu-Gallizlſku, (kij naſch Kral krydnje,) Salzburk a Brechtesgaden, Innbjerkef, wot Kernchen polovju, Gerz, Kraln ſchmi Mjeſumni Triest

a Klume ic. Kruchi wot Kroaziskej, Hungerskej
a Ost, aby Ranschej-Galliziskej (wot kotrej Rusja
400 tawsent Wobydlerjom krydne,) wot Czjachow
(kij fSaksonskej panje). Schjerachow a njeckote
druhe Gmejne ic. — Ta ſelowa Semja we Gal-
liziskej (kij njeck naschemu Kralej ſobu gluscha)
Franzej kojde ljetu 1 Million Schjehnakow nuz-
nechesche a ta džiwjeho Ssljebera. Tama we Idria,
Krainskej, 2 Millionaj. Tyh Mjestach Triest,
Kiume ic. bu kojde ljetu sa 14 abn 16 Millionow
Schjehnakow Wohrow wohn. a nuzwohjene. Te
Muzpschindjenja Franz schicke ſubi a nimia žane
Wikarske. Mjesto (Handelsstadt) wjaze pſchi Mor-
ju lejzo. Wot zdeho Oktbr. (jako teho Onja
na kotrym je te Mjera. Pſchessjenepſchindjenje
wot wobej Stronow hohrjewate,) žadyn nowy
Kontribuzion wjaze hohrje kladjeny neje, ale 84
Mill. Schk. stareho Wojny. Dalka hischczen
tyrbi ton Kraj saplačzic. Cil Jeczi budja sa
6 Tydženjow wot wobej Bokow puschezeni ic. —
To da pak mje ſaſo jena Wojna Konze kij mje-
jesche we krockim Čažu tak wele Hubenſtow kaj
ta, kij 7 ljet trajesche. Millionski Djak bydž te-
mu knewopſchjazemu Bycju daty, so Sſerbomſtlo
tak swarnowa ſo nitſho wot teho nesacju. Bydžiſche
ſo neradžili: da možesche zo ljetny Rebellion a Sa-
puszenja ſaſhubu cjanego. Nesraduj ſchuk ſo niſtu na
Wojni, a nebjez pſchez rotai žadosz fWojni ſe-
klejeny ſwojemu hegen Skazensu napſcheczivo! —
„Poj ſlotu Pſchichodnoſz, bjejj, Gjerschtow wjaze

Nie-

Nejedneka nedijeli, djejj su th'o luda subi Manojo!"

Tejj te Württaki Mjera bes Kufu a Schweden su i jek sjawanje mojschlo. Tych je 21 a su hrudne sa Schwedu. Te najwaznische su nam blidom spredawschego Krucha, na 87tej Stroji srate. — We Europi stejnjet jeno dwije wulkej Mozy: Franzovska a Russowska. Franzovska je (wosche Khajnskaja, kij ma bes Warszawoy 5 c 87 [] Mil a skoro 12 Million Wobydlerjow) psches poldwanaata (11,589) [] Mil se skoro 36 Million (35,921,703) Wobydlerjemi wulka; Russowska pak psches 343 tawsend [] Mil, psches 40 Million Wobydlerjemi wopschlimje. Njemski Kejjor njetko hishczen njedje 10 tawsent [] Mil Kraja 120 Mill. Wobydleremi skhova, a je hishczen po tymaj dwjemaj pschezo ten najwetschi Werch. (Po Kraju je Schponska sa nim, njedje 59000 [] Milleni (10 Mill. Wobd.) a po Ludjoch Brittan'ska njedje se 16 Mill. Wobd. [6100 [] Mil] najwetschi.) Esam njemski Kejjor brajlich janu Wojnu wjaze supoczecj a wesz nemoze; ale dyrbjalej ho tej dwije wulkej Mozy, Franzosa a Russa, sladzicj: da hishczen moze na Wahu bes nej cjeschki Punt poslojicj; a we tym Wotpoladanju jeno je von hishczen mozym.

Te Herzogstvo Warschawa je njetko po Sjeneccenju Galliziskej 2778 [] Mil wulka a ma skoro 4 Milliony (3,724,262) Wobydlerjew. Po Wulkosti Kraja wone potajkim a pruskim Krajesim (kij je 2910 [] Mil wulke; [Wobd.] psches

psches 5 Mill.]) pschindje; ale po Wobydlerjach
wone schwedzinske a deniske Kralestwa, fiz koz-
de njedje polsczecza Milliona rachnuje, pschetroch.
([] Mil Schwedzinska 8756 a Deniska 9189
rachnuje.) — Wone rjeka so budje te Herzogstvo
Warschawa k Kralestwu possjenjene, a ton Wo-
schiporuczer na Polakach, Fjerschta Poniatows-
ki, budje Kral, a nascheho Krala jenicza Djow-
ka, ta kralowska Prinzessina Augusta, budje jemu
k Wlandzelskej dava. — Nasch Kral, fiz je 1. Nov.
s Drezdjan k Napolenej do Parisa rejzował, ze tam
jeno 10 Dnijow bydż. Won je tam 13. Nov.
pschinschot, a može tehodla te prjenje Dny De-
zembr. sažo Doma bydż. (Napoleon je 26. Okt.
Dom pschinschot.) Wone sylnje rjeka, so budje
tam wjaze Kratow a Fjerschtow, a wožokich
Duchomnych wot schickich Wjerow romadzie
pschindj, a so budžemy wot Parisa hem borsy ja-
ra wulke Wjezy škyscze; pschetož, Napoleon je
žebi (pjetscha) prjotkwasł, schickie Wjery do jenes
ſjenoczic, (kozda dyrbi wot ſwojej njeschto wot-
polocic a wot druhej njeschto hohrjewacjic):
ale lejder rycza Shonenje a Kosom pscheczino ce-
mu Wuwedzenju taſkeho Prjotkwasza! —

Granzowski Kejzor pak je sažo jeno nowe
Kralestwo sczinit. Won je te Kruchi Krajow fiz
je Franz k Połonju wostupił, jako: Krak, te
Kruchi wot Keruthiskej a Kroaziskej, Gerz, Triest
a Fiume ic. s Dalmaziskej ſjenoczil, fiz njedje ro-
madzie z Million ludzi wopſchininu, a jim te Me-
no:

no: illiriske Krakestwo 'dal. Napoleonom
pschirudny Seyn, kij je Vizekral we Walskej, rje-
ka, budje Kral wot Illiriskej.

Britann sъn maja hiszczem pschezo tu Kupu
Walchern, stej franzwsk. Ewerdzisnu Bliessingen,
we Hollendzi. wobzadzenu. Franzosojo ho pschezo
na nich hottujo, so' zedza jich radzi wohnwohacj. —
Rusja pschezo na Turzy dobyla. Ta bylna Ewer-
dzisna Ismail ho Russam 26. Sept. bes Rewje-
roslecja poda. (We Esecji 1791 ju Rujojo se
Schurmidm nuzwachu, pschitym zo tausend Tur-
kow, zonow a Dzecji, wo zivjenje pschindze.) —
We Schponjskej su Franzosojo skoro zylje wot
Britt. a Schposk. wobczenni; ale njecklej budza
hnano borsy saho kofe dostacj. — Tirolarjo su
s Thelom strungowani a njeschto je ho jich pod-
ezjelo. — Dena je ik Nov. se Schwedu Nepsche-
czielstwo hohrjesbjenyl, a njeck beszobu we Jenkje-
pink, Schwedzinskej, na Mjeri dzjelaja.

Pscheladanje. We predalschim Kruschi bje
we Napismi ton Rynck: Djehath Kruch, tes-
jo wostak. To dyrbi rjekacj: Hidnaty Kruch.
Ton poslani Rynck we Licyli: Nov. ic., a schic-
ko druhe je pokasalo (schuz je schicke ma) so nej
djehath, ale hidnuty Kruch. — Potom su na
84. Stroni, we poslanim Ryncku ce prijenje
9 Pismikow taklej pshestajene; wadzocje.
To dyrbi rjekacj: da moze cje,

